

**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO**

**Izveštaj o poslovanju kantonalnih komunalnih i
javnih komunalnih preduzeća za 2020. godinu
u Kantonu Sarajevo**

Direktor:

Faruk Muharemović, mr.dipl.ing.arh.

Sarajevo, juni/lipanj 2021. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO

www.zavodzpr-sa.ba

Direktor:

Faruk Muharemović, mr.dipl.ing.arh.

Koordinacija i obrada:

SEKTOR ZA PLANIRANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA

e-mail: ecc_sektor@zavodzpr-sa.ba

Pomoćnik direktora za planiranje društveno ekonomskog razvoja:

Ermina Čatić, dipl. ecc.

Šef službe za istraživanje i strateško planiranje:

Emina Kašmo, dipl.ecc.

Priprema i obrada:

Vedran Krehić, dipl.ecc.

Feriha Uzunović, dipl.ecc.

Nihada Smajić, ekonomski tehničar

Sadržaj

<i>Uvod</i>	5
1. Finansijski rezultati poslovanja	6
1.1. Prihodi.....	7
1.2 Rashodi	9
1.3. Dobit	12
1.4. Gubitak	17
2. Cijene komunalnih usluga	19
3. Sredstva budžeta	23
4. Investicije.....	24
5. Zaposlenost i plaće	27
6. Elementi bilansa stanja	31
7. Izvedeni pokazatelji poslovanja.....	35
<i>Rezime</i>	38
 <i>ANEKS – LIČNA KARTA KANTONALNIH I JAVNIH KOMUNALNIH PREDUZEĆA KANTONA</i>	
<i>SARAJEVO ZA 2020. GODINU</i>	40

Spisak tabela

Tabela 1. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a u KM	6
Tabela 2. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a struktura u %	7
Tabela 3. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a nominalna struktura u KM	8
Tabela 4. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a – struktura u %	8
Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a- nominalna struktura u KM	10
Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a-struktura %	11
Tabela 7. Materijalni troškovi i usluge KJKP-a JKP-a-nominalna struktura u KM	12
Tabela 8. Pregled sadašnjih i predloženih cijena komunalnih usluga KJKP-a i JKP-a	19
Tabela 9. Sredstva budžeta u ukupnim prihodima KJKP-a i JKP-a	24
Tabela 10. Isplata za investicije KJKP-a i JKP-a- u KM	24
Tabela 11. Ostvarene investicije po tehničkoj strukturi u 2020. godini	26
Tabela 12. Broj zaposlenih i plaće KJKP-a i JKP-a- 2020. i 2019.	27
Tabela 13. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2020. god.	28
Tabela 14. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2020.god. u %	29
Tabela 15. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a-unutar stručne spreme u %.	29
Tabela 16. Plaće po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih – prosječna plaća u 2020.godini	30
Tabela 17. Masa plaća–učešće u ukupnim rashodima	30
Tabela 18. Ukupna poslovna sredstva komunalnih preduzeća – aktiva u KM	31
Tabela 19. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2019. i 2020. - struktura ukupnih poslovnih sredstava	32
Tabela 20. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- indeksi 2020/2019.	32
Tabela 21. Pasiva javnih komunalnih preduzeća - izvori sredstava u KM	33
Tabela 22. Pasiva KJKP-a i JKP-a – struktura u %	34
Tabela 23. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a- indeksi 2020/2019.	35
Tabela 24. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP-a i JKP-a- na osnovu dobiti i neto dobiti	35
Tabela 25. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP-a i JKP-a	36

Spisak grafova

Graf 1. Struktura prihoda po KJKP-a i JKP-a, u %	7
Graf 2. Struktura ukupnih prihoda svih KJKP-a i JKP-a, u %	9
Graf 3. Rashodi po KJKP-a i JKP-a struktura u %	9
Graf 4. Ukupni rashodi svih KJKP-a i JKP, u %	10
Graf 5. Dobit i neto dobit u poslovanju po KJKP-a i JKP-a-struktura u %	12
Graf 6. Isplata za investicije po izvorima finansiranja svih KJKP-a i JKP –a u %	25
Graf 7. Učešće u ukupno isplaćenim investicijama KJKP-a i JKP –a u %	25
Graf 8. Ostvarene investicije – struktura u %	26
Graf 9. Učešće KJKP-a i JKP u ukupnim ostvarenim investicijama – struktura u %	26
Graf 10. Struktura zaposlenih na temelju sati rada –2020. u %	28
Graf 11. Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo - 2020. u KM	28
Graf 12. Kvalifikaciona struktura zaposlenih na nivou svih KJKP-a i JKP-a na dan 31.12. 2020.god u %	29
Graf 13. Učešće u ukupnim poslovnim sredstvima KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2020. - građevinski objekti ...	31
Graf 14. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- učešće preduzeća na dan 31.12.2020. i 2019.	33
Graf 15. Ukupna pasiva KJKP-a i JKP-a-učešće kapitala na dan 31.12.2020.	34
Graf 16. Efikasnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,98, 2020.	36
Graf 17. Rentabilnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,07, 2020.	37
Graf 18. Rentabilnost kapitala preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,009, 2020.	37
Graf 19. Marža profita preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,028, 2020.	37
Graf 20. Koeficijent obrta sredstava preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =2,48, 2020.	37

Uvod

U skladu sa Programom rada Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo za 2020. godinu urađen je Izvještaj o poslovanju kantonalnih javnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća za 2020. godinu u Kantonu Sarajevo.

Cilj Izvještaja je da se osnivač upozna i kontinuirano prati ostvarene rezultate poslovanja kantonalnih javnih komunalnih preduzeća (KJKP): Vodovod i kanalizacija, Sarajevogas, Toplane, Rad, Park, Pokop, Tržnice i pijace i javnih komunalnih preduzeća (JKP) Vodostan Ilijaš, Komunalac Hadžići i Trnovo i preduzima određene mjere¹.

Osnivač kantonalnih javnih komunalnih preduzeća je Kanton Sarajevo (Skupština Kantona Sarajevo), a javnih komunalnih preduzeća osnivač je općina.

Izvještaj je strukturiran tako da pored uvoda i rezimea, sadrži finansijske rezultate poslovanja, cijene komunalnih usluga, sredstva budžeta, investicije, zaposlenost i plaće, elemente bilansa stanja i izvedene pokazatelje.

U Izvještaju se posebno akcentiraju problemi (rizici) poslovanja, ostvareni gubitak i dobit, uticaj cijena komunalnih usluga na ostvaren finansijski rezultat i prijedlog ekonomskih cijena.

Sastavni dio Izvještaja je Aneks-lična karta komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a).

Za pripremu Izvještaja javnih komunalnih preduzeća trebala su da dostave:

1. Usvojen Izvještaj o poslovanju preduzeća u 2020. godini
2. Bilans uspjeha preduzeća za 1.01- 31.12.2020. godine
3. Bilans stanja preduzeća na dan 31.12.2020. godine
4. Godišnji izvještaj o poslovanju preduzeća uz obrazac (Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2020. godinu)
5. Godišnji izvještaj o investicijama za 2020. godinu (Obrazac INV – 01)
6. Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2019. godinu
7. Podatke o kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih - VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK)
8. Neto plata bez naknade i neto plata sa naknadom (prekovremeni rad, noćni rad, rad subotom i nedeljom, rad za vrijeme prznika itd.) po kvalifikacijama VSS, VŠS, SSS, VKV, KV i NK. Dati komparaciju nivoa plata sa Kolektivnim ugovorom o komunalnim djelatnostima.
9. Strukturu gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
10. Program sanacije gubitka
11. Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unapređenje poslovanja
12. Strukturu cijene usluge i prijedlog ekonomske cijene sa strukturom

U cilju potpunijeg sagledavanja poslovanja komunalnih KJKP-a i JKP-a podaci za 2020. godinu komparirani su sa podacima iz 2019. godine.

Izvještaj je urađen na temelju materijala kantonalnih javnih komunalnih preduzeća i javnih komunalnih preduzeća u Kantonu Sarajevo dostavljenih u aprilu 2020. Zavodu za planiranje razvoja Kantona Sarajevo.

¹ Poslovanje KJKP Gras je predmet posebne Informacije.

1. Finansijski rezultati poslovanja

Kantonalna javna komunalna preduzeća u 2020. godini ostvarila su ukupne prihode od 285.371.714 KM i manji su u odnosu na 2019. godinu za 0,6%. Na dan 31.12.2020. godine ukupni rashodi iznosili su 292.248.304 KM i veći su za 0,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Dobit u poslovanju (dobit prije oporezivanja) ostvarila su četiri kantonalna javna komunalna preduzeća i tri preduzeća (JKP-a): Sarajevogas, Toplane, Rad, Pokop, JKP Vodostan Ilijaš, Komunalac Hadžići i JKP Trnovo u iznosu 8.082.624 KM, a veća je za oko 20,5 % u odnosu na ostvarenu dobit u 2019. godini.

Gubitak na kraju 2020. godine ostvarila su tri preduzeća: KJKP Vodovod i kanalizacija, KJKP Park i KJKP Tržnice i pijace u iznosu od 14.959.214 KM što je više u odnosu na 2019. godinu za 33,4 %.

Tabela 1. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a u KM

Red. broj	KJKP i JKP	Godina	Ukupni prihodi	Indeks 2020/2019	Ukupni rashodi	Indeks 2020/2019	Dobit u poslovanju	Indeks 2020/2019	Neto dobit	Indeks 2020/2019	Gubitak	Indeks 2020/2019
1.	Vodovod i kanalizacija	2020.	51.021.404	92,8	65.277.822	98,6					14.256.418	127,1
		2019.	54.961.355		66.176.535						11.215.180	
2.	Sarajevogas	2020.	101.651.755	102,3	100.591.450	102,7	1.060.305	72,3	1.060.305	72,3		
		2019.	99.396.334		97.929.803		1.466.531		1.466.531			
3.	Toplane	2020.	61.670.085	102,2	55.994.059	99,9	5.676.026	132,7	5.536.848	158,5		
		2019.	60.328.247		56.050.372		4.277.875		3.493.741			
4.	Rad	2020.	39.545.336	98,6	39.530.759	98,8	14.577	21,1	12.853	41,8		
		2019.	40.090.361		40.021.349		69.012		30.753			
5.	Park	2020.	8.753.341	89,0	9.302.383	94,8					549.042	
		2019.	9.832.598		9.817.074		15.524		15.524			
6.	Pokop	2020.	11.047.607	108,2	10.035.631	100,2	1.011.976	522,6	895.284	590,4		
		2019.	10.208.394		10.014.757		193.637		151.647			
7.	Tržnice i pijace	2020.	3.281.673	89,2	3.435.427	98,6					153.754	
		2019.	3.678.401		3.482.732		195.669		175.703			
8.	Vodostan	2020.	2.412.468	106,0	2.140.357	109,0	272.111	87,3	244.697	88,2		
		2019.	2.274.913		1.963.060		311.853		277.487			
9.	Komunalac	2020.	5.173.445	95,4	5.141.388	95,2	32.057	129,1	28.644	138,1		
		2019.	5.423.892		5.399.060		24.832		20.740			
10.	Trnovo	2020.	814.600	94,6	799.028	112,7	15.572	10,2	13.183	9,7		
		2019.	861.394		709.150		152.244		136.407			
Ukupno		2020.	285.371.714	99,4	292.248.304	100,2	8.082.624	120,5	7.791.814	135,1	14.959.214	133,4
		2019.	287.055.889		291.563.892		6.707.177		5.768.533		11.215.180	

Tabela 2. Ostvareni finansijski rezultati poslovanja KJKP-a i JKP-a struktura u %

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi	Dobit u poslovanju	Neto dobit	Gubitak
1.	Vodovod i kanalizacija	2020.	17,9	22,3			95,3
		2019.	19,1	22,6			100,0
2.	Sarajevogas	2020.	35,6	34,4	13,1	13,6	
		2019.	34,6	33,6	21,9	25,4	
3.	Toplane	2020.	21,6	19,2	70,2	71,1	
		2019.	21,0	19,2	63,8	60,6	
4.	Rad	2020.	13,9	13,5	0,2	0,2	
		2019.	14,0	13,7	1,0	0,5	
5.	Park	2020.	3,1	3,2			3,7
		2019.	3,4	3,4	0,2	0,3	
6.	Pokop	2020.	3,9	3,4	12,5	11,5	
		2019.	3,6	3,4	2,9	2,6	
7.	Tržnice i pijace	2020.	1,1	1,2			1,0
		2019.	1,3	1,2	2,9	3,0	
8.	Vodostan	2020.	0,8	0,7	3,4	3,1	
		2019.	0,8	0,7	4,6	4,8	
9.	Komunalac	2020.	1,8	1,8	0,4	0,4	
		2019.	1,9	1,9	0,4	0,4	
10.	Trnovo	2020.	0,3	0,3	0,2	0,2	
		2019.	0,3	0,2	2,3	2,4	
Ukupno		2020.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
		2019.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

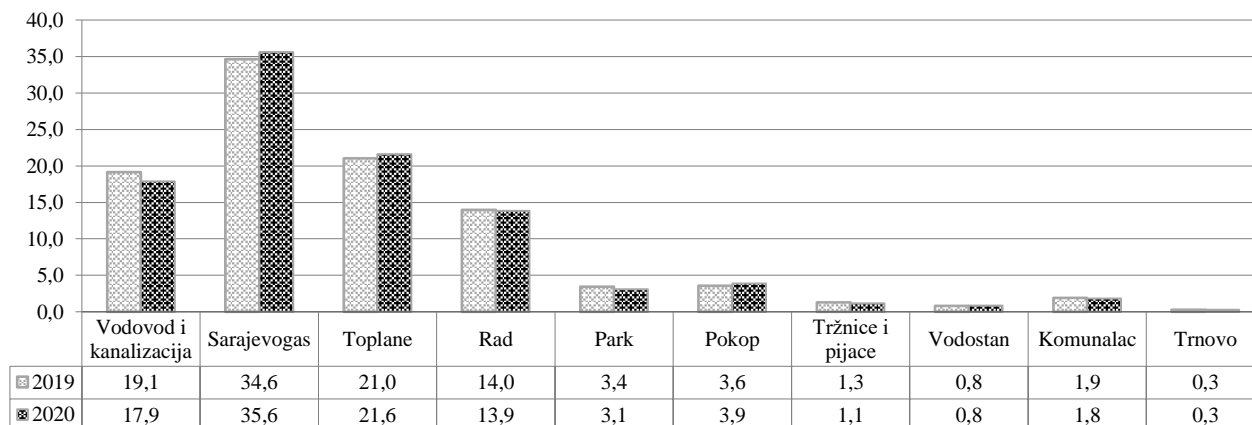
Izvor podataka: Bilans uspjeha

Sarajevogas učestvuje u ukupnim prihodima svih preduzeća sa 35,6%, a u rashodima sa 34,4%. Dobit u poslovanju svih preduzeća najviše generišu Toplane sa 70,2% učešća. Gubitak je ostvaren u Vodovodu i kanalizaciji sa 95,3% učešća.

1.1. Prihodi

U strukturi ostvarenog ukupnog prihoda u 2020. godini, kantonalna javna komunalna preduzeća: Sarajevogas, Toplane, Vodovod i kanalizacija i Rad ostvarili su 89,0% ukupnih prihoda. Učešće pojedinih KJKP-a i JKP-a u ukupnom prihodu svih ovih preduzeća za 2020. i 2019. godinu dato je na Grafu 1.

Struktura prihoda po KJKP-a i JKP-a, u %

Graf 1.

Nominalna struktura ukupnih prihoda po preduzećima kao i indeks 2020/2019. daje se u Tabeli 3, a struktura formiranja ukupnih prihoda po preduzećima u % daje se u Tabeli 4.

Tabela 3. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a nominalna struktura u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Indeks 2020/2019	Prihodi od finansiranja	Indeks 2020/2019	Ostali prihodi	Indeks 2020/2019	Ukupni prihodi	Indeks 2020/2019
1.	Vodovod i kanalizacija	2020.	47.390.708	93,9	664.500	83,4	2.966.196	80,9	51.021.404	92,8
		2019.	50.495.959		796.811		3.668.585		54.961.355	
2.	Sarajevogas	2020.	100.560.897	102,1	691.895	1758,6	398.963	45,9	101.651.755	102,3
		2019.	98.488.588		39.343		868.403		99.396.334	
3.	Toplane	2020.	55.832.267	101,0	1.441.824	5187,5	4.395.994	87,3	61.670.085	102,2
		2019.	55.263.002		27.794		5.037.451		60.328.247	
4.	Rad	2020.	38.296.584	98,9	202.889	41,2	1.045.863	120,1	39.545.336	98,6
		2019.	38.726.764		492.551		871.046		40.090.361	
5.	Park	2020.	8.692.202	89,0	272	43,6	60.867	95,1	8.753.341	89,0
		2019.	9.767.994		624		63.980		9.832.598	
6.	Pokop	2020.	11.025.443	108,3	23	191,7	22.141	89,0	11.047.607	108,2
		2019.	10.183.506		12		24.876		10.208.394	
7.	Tržnice i pijace	2020.	3.277.568	89,2		0,0	4.105	91,2	3.281.673	89,2
		2019.	3.672.741		1158		4.502		3.678.401	
8.	Vodostan	2020.	2.395.622	105,8		#DIV/0!	16.846	163,3	2.412.468	106,0
		2019.	2.264.599				10.314		2.274.913	
9.	Komunalac	2020.	5.065.154	98,6	679	141,5	107.612	37,7	5.173.445	95,4
		2019.	5.138.101		480		285.311		5.423.892	
10.	Trnovo	2020.	812.505	94,5	8	200,0	2.087	126,2	814.600	94,6
		2019.	859.736		4		1.654		861.394	
	Ukupno	2020.	273.348.950	99,4	3.002.090	220,9	9.020.674	83,2	285.371.714	99,4
		2019.	274.860.990		1.358.777		10.836.122		287.055.889	

U odnosu na prošlu godinu, ukupni prihodi smanjeni su za 0,6%, prihodi od osnovne aktivnosti za 0,6%, ostali prihodi za 16,8% dok su prihodi od finansiranja povećani za 120,9%. Povećanje prihoda od osnovne aktivnosti imaju preduzeća: Sarajevogas 2,1%, Toplane 1,0%, Pokop 8,3% i Vodostan 5,8%. Posmatrajući prihode od finansiranja, kod većine preduzeća došlo je do povećanja među kojima su: Sarajevogas, Toplane, Pokop, Komunalac Hadžići i Trnovo.

Tabela 4. Ukupni prihodi KJKP-a i JKP-a – struktura u %

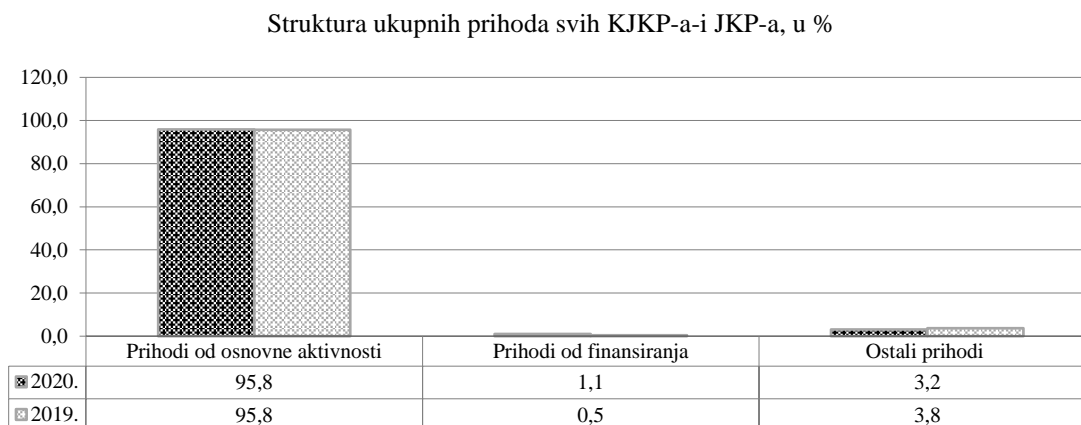
R. br.	KJKP i JKP	Godina	Prihodi od osnovne aktivnosti	Prihodi od finansiranja	Ostali prihodi	Ukupni prihodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2020.	92,9	1,3	5,8	100,0
		2019.	91,9	1,4	6,7	100,0
2.	Sarajevogas	2020.	98,9	0,7	0,4	100,0
		2019.	99,1	0,0	0,9	100,0
3.	Toplane	2020.	90,5	2,3	7,1	100,0
		2019.	91,6	0,0	8,4	100,0
4.	Rad	2020.	96,8	0,5	2,6	100,0
		2019.	96,6	1,2	2,2	100,0
5.	Park	2020.	99,3	0,0	0,7	100,0
		2019.	99,3	0,0	0,7	100,0
6.	Pokop	2020.	99,8	0,0	0,2	100,0
		2019.	99,8	0,0	0,2	100,0
7.	Tržnice i pijace	2020.	99,9	0,0	0,1	100,0
		2019.	99,8	0,0	0,1	100,0
8.	Vodostan	2020.	99,3	0,0	0,7	100,0
		2019.	99,5	0,0	0,5	100,0
9.	Komunalac	2020.	97,9	0,0	2,1	100,0
		2019.	94,7	0,0	5,3	100,0
10.	Trnovo	2020.	99,7	0,0	0,3	100,0
		2019.	99,8	0,0	0,2	100,0
	Ukupno	2020.	95,8	1,1	3,2	100,0
		2019.	95,8	0,5	3,8	100,0

Posmatrano po preduzećima struktura formiranja prihoda se razlikuje.

Učešće prihoda od osnovne aktivnosti najveće je u KJKP-u Tržnice i pijace 99,9% i KJKP Pokop 99,8%, a najmanje u KJKP-u Toplane 90,5%.

Prihodi od finansiranja u strukturi prihoda su neznatani u svim KJKP-a i JKP-a.

Ukupna struktura prihoda svih KJKP-a i JKP-a za 2020. i 2019. godinu prikazana je na Grafu 2.

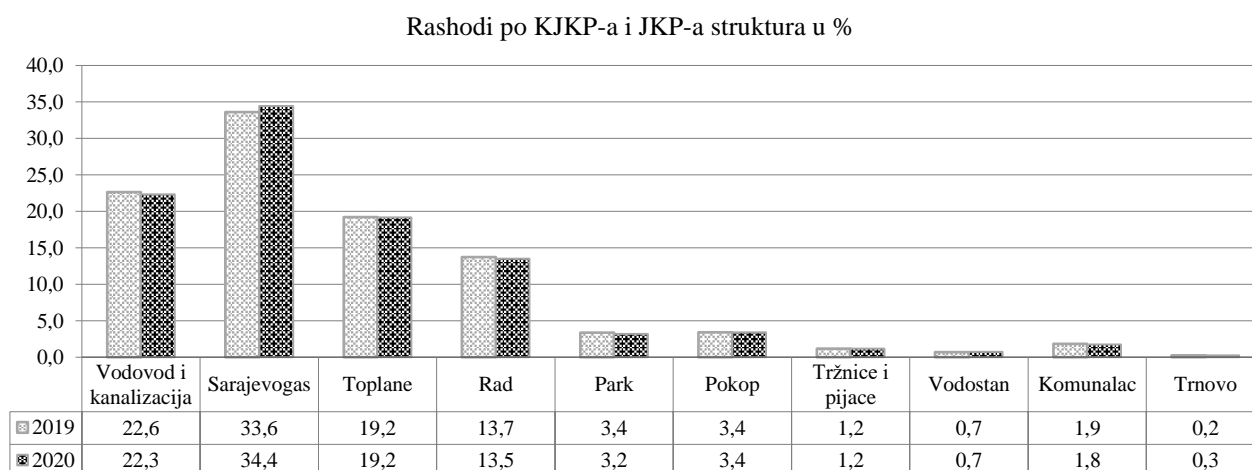

Graf 2.

U strukturi ukupnih prihoda, prihodi od osnovne aktivnosti su ostali isti sa 95,8% učešća, ostali prihodi su smanjeni na 3,2%, a prihodi od finansiranja su povećani na 1,1% učešća.

1.2 Rashodi

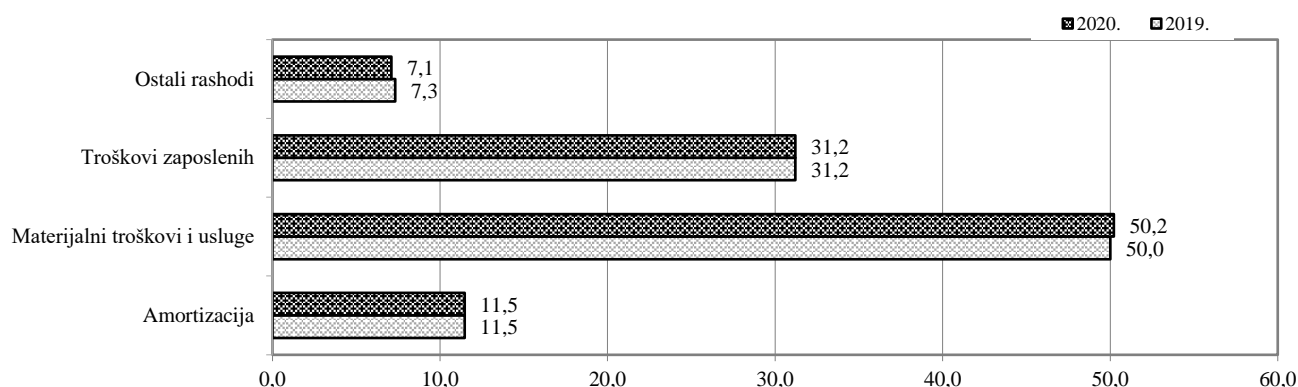
U 2020. godini četiri kantonalna javna komunalna preduzeća: Sarajevogas, Toplane, Vodovod i kanalizacija i Rad ostvarili su preko 89,4% ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a. (Graf 3.)

Graf 3.

U strukturi formiranja ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a dominantni su materijalni troškovi i usluge sa učešćem od 50,2% i sa amortizacijom od 11,5%, čine 61,7% troškova u ukupnim rashodima. Troškovi zaposlenih (bruto plaće, porezi i doprinosi na plaće i naknade plaća, te ostali troškovi zaposlenih) su ostali isti kao i u prethodnoj godini sa 31,2% učešća u 2020. godini. (Graf 4.)

Ukupni rashodi svih KJKP-a i JKP, u %

Graf 4.

Nominalna struktura ukupnih rashoda KJKP-a i JKP-a u odnosu na prethodnu godinu data je u Tabeli 5., a struktura ukupnih rashoda po KJKP-a i JKP-a u % data je u Tabeli 6.

Tabela 5. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a- nominalna struktura u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Indeks 2020 2019	Materijalni troškovi i usluge	Indeks 2020 2019	Troškovi zaposlenih	Indeks 2020 2019	Ostali rashodi	Indeks 2020 2019	Ukupni rashodi	Indeks 2020 2019
1.	Vodovod i kanalizacija	2020.	18.723.165	99,1	16.407.667	101,2	24.279.463	96,3	5.867.527	100,5	65.277.822	98,6
		2019.	18.895.440		16.220.022		25.224.993		5.836.080		66.176.535	
2.	Sarajevogas	2020.	6.112.394	100,8	82.267.864	102,0	11.128.901	106,3	1.082.291	143,3	100.591.450	102,7
		2019.	6.061.003		80.639.728		10.473.996		755.076		97.929.803	
3.	Toplane	2020.	3.069.592	91,1	34.434.986	102,8	10.846.647	100,9	7.642.834	90,7	55.994.059	99,9
		2019.	3.369.300		33.505.361		10.748.998		8.426.713		56.050.372	
4.	Rad	2020.	2.122.280	102,1	7.703.430	80,3	24.985.320	99,2	4.719.729	149,2	39.530.759	98,8
		2019.	2.078.170		9.590.135		25.189.230		3.163.814		40.021.349	
5.	Park	2020.	285.488	117,6	1.601.423	120,4	6.974.562	113,3	440.910	21,1	9.302.383	94,8
		2019.	242.763		1.330.536		6.157.825		2.085.950		9.817.074	
6.	Pokop	2020.	1.670.389	124,3	1.513.397	106,4	6.168.502	96,0	683.343	83,0	10.035.631	100,2
		2019.	1.344.199		1.422.005		6.425.238		823.315		10.014.757	
7.	Tržnice i pijace	2020.	231.350	104,8	468.025	104,1	2.687.860	97,3	48.192	99,0	3.435.427	98,6
		2019.	220.824		449.393		2.763.819		48.696		3.482.732	
8.	Vodostan	2020.	499.607	127,3	477.787	108,2	1.040.898	97,2	122.065	210,0	2.140.357	109,0
		2019.	392.402		441.447		1.071.085		58.126		1.963.060	
9.	Komunalac	2020.	767.553	96,9	1.646.103	85,3	2.584.028	102,8	143.704	88,4	5.141.388	95,2
		2019.	791.717		1.930.881		2.513.881		162.581		5.399.060	
10.	Trnovo	2020.	29.066	112,1	248.458	100,2	516.529	118,8	4.975	757,2	799.028	112,7
		2019.	25.920		247.859		434.714		657		709.150	
	Ukupno	2020.	33.510.884	100,3	146.769.140	100,7	91.212.710	100,2	20.755.570	97,2	292.248.304	100,2
		2019.	33.421.738		145.777.367		91.003.779		21.361.008		291.563.892	

Izvor podataka: Statistički aneks godišnjeg izvještaja za 2020. godinu (obrazac – Stat aneks)

Uočava se povećanje materijalnih troškova i usluga za 0,7% na nivou svih KJKP-a i JKP-a. Do povećanja materijalnih troškova i usluga došlo je u preduzećima Trnovo 0,2%, Vodostan 8,2%, Tržnice i pijace 4,1%, Pokop 6,4%, Park 20,4%, Toplane 2,8% i Sarajevogas 2,0%, dok smanjenje bilježe ostala preduzeća.

Troškovi zaposlenih (plaće i naknade plaća neto, porezi i doprinosi iz plaća i naknada plaća) povećani su na nivou svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća za 0,2%, ostali rashodi su manji za 2,8%, a troškovi amortizacije su povećani za 0,3% u odnosu na prethodnu godinu.

U strukturi ukupnih rashoda, kao što je istaknuto, značajno je učešće materijalnih troškova i usluga od 146.769.140 KM, što iznosi 50,2% ukupnog rashoda KJKP-a i JKP-a. Od ovih troškova, na sirovine, energiju i rezervne djelove odnosi se 132.268.173 KM odnosno 90,1%, a na troškove usluga 14.500.967 KM odnosno 9,9%.

Troškovi sirovina, energije i rezervnih djelova veći su za 0,3%, a troškovi usluga za 4,5% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupno učešće troškova zaposlenih u ukupnim rashodima iznosi oko jednu trećinu. Posmatrajući ove troškove pojedinačno po KJKP-a i JKP-a uočava se da najmanje učešće troškova zaposlenih u rashodima imaju KJKP-a Sarajevogas 11,1% i Toplane 19,4%, a najveće učešće imaju: Tržnice i pijace 78,2%, Park 75,0%, Trnovo 64,6%, itd. (Tabela 6.)

Tabela 6. Ukupni rashodi KJKP-a i JKP-a-struktura %

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Amortizacija	Materijalni troškovi i usluge	Troškovi zaposlenih	Ostali rashodi	Ukupni rashodi
1.	Vodovod i kanalizacija	2020.	28,7	25,1	37,2	9,0	100,0
		2019.	28,6	24,5	38,1	8,8	100,0
2.	Sarajevogas	2020.	6,1	81,8	11,1	1,1	100,0
		2019.	6,2	82,3	10,7	0,8	100,0
3.	Toplane	2020.	5,5	61,5	19,4	13,6	100,0
		2019.	6,0	59,8	19,2	15,0	100,0
4.	Rad	2020.	5,4	19,5	63,2	11,9	100,0
		2019.	5,2	24,0	62,9	7,9	100,0
5.	Park	2020.	3,1	17,2	75,0	4,7	100,0
		2019.	2,5	13,6	62,7	21,2	100,0
6.	Pokop	2020.	16,6	15,1	61,5	6,8	100,0
		2019.	13,4	14,2	64,2	8,2	100,0
7.	Tržnice i pijace	2020.	6,7	13,6	78,2	1,4	100,0
		2019.	6,3	12,9	79,4	1,4	100,0
8.	Vodostan	2020.	23,3	22,3	48,6	5,7	100,0
		2019.	20,0	22,5	54,6	3,0	100,0
9.	Komunalac	2020.	14,9	32,0	50,3	2,8	100,0
		2019.	14,7	35,8	46,6	3,0	100,0
10.	Trnovo	2020.	3,6	31,1	64,6	0,6	100,0
		2019.	3,7	35,0	61,3	0,1	100,0
Ukupno		2020.	11,5	50,2	31,2	7,1	100,0
		2019.	11,5	50,0	31,2	7,3	100,0

Učešće troškova sirovina, energije i rezervnih djelova u ukupnim rashodima KJKP-a i JKP-a, s obzirom na karakter poslovanja najveće je u Sarajevogasu 79,3% i Toplanama 58,2%. (Kolona 10 .Tabela 7.)

Učešće troškova usluga u ukupnim rashodima KJKP-a i JKP-a, najveće je u Tržnicama i pijacama 9,5%, JKP Trnovo 9,0%, te KJKP Rad 8,3% (Kolona 11. Tabela 7).

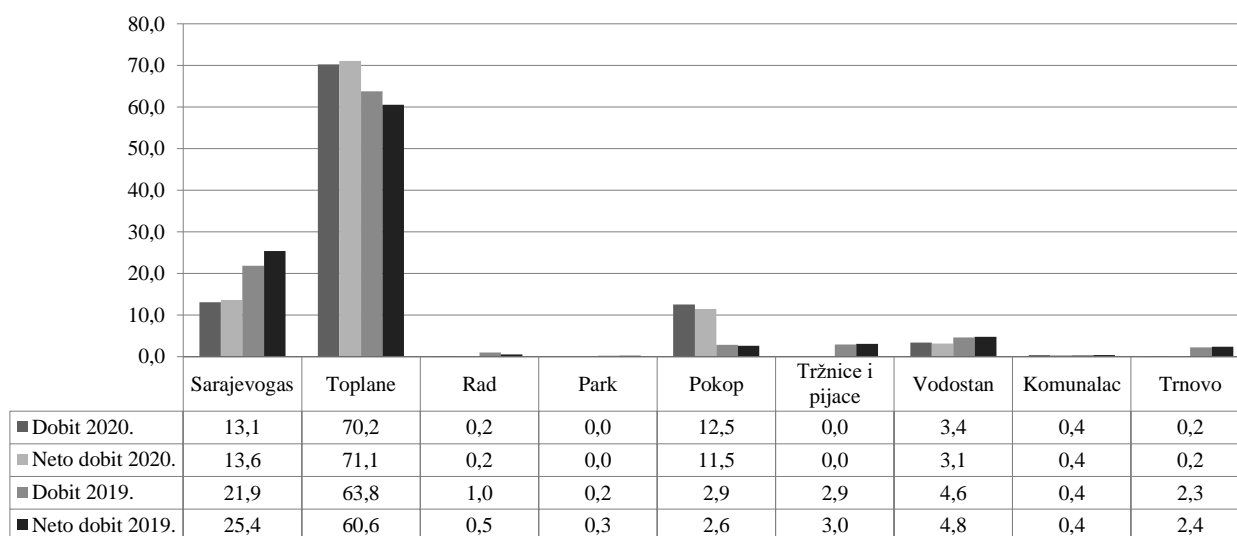
Tabela 7. Materijalni troškovi i usluge KJKP-a JKP-a-nominalna struktura u KM

R.br	KJKP i JKP	Godina	sir. energ. i rez. djelovi	Indeks	Usluge	Indeks	Ukupno	Indeks	Ukupni rashodi	3/9 u %	5/9 u %
				2019 2018		2019 2018		2019 2018			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Vodovod i kanalizacija	2020.	11.614.348	97,8	4.793.319	110,4	16.407.667	101,2	65.277.822	17,8	7,3
		2019.	11.876.293		4.343.729		16.220.022		66.176.535	17,9	6,6
2.	Sarajevogas	2020.	79.746.639	101,9	2.521.225	105,1	82.267.864	102,0	100.591.450	79,3	2,5
		2019.	78.240.376		2.399.352		80.639.728		97.929.803	79,9	2,5
3.	Toplane	2020.	32.561.508	104,3	1.873.478	81,5	34.434.986	102,8	55.994.059	58,2	3,3
		2019.	31.205.816		2.299.545		33.505.361		56.050.372	55,7	4,1
4.	Rad	2020.	4.421.512	66,9	3.281.918	110,1	7.703.430	80,3	39.530.759	11,2	8,3
		2019.	6.608.925		2.981.210		9.590.135		40.021.349	16,5	7,4
5.	Park	2020.	960.070	110,0	641.353	140,0	1.601.423	120,4	9.302.383	10,3	6,9
		2019.	872.559		457.977		1.330.536		9.817.074	8,9	4,7
6.	Pokop	2020.	984.790	109,4	528.607	101,4	1.513.397	106,4	10.035.631	9,8	5,3
		2019.	900.524		521.481		1.422.005		10.014.757	9,0	5,2
7.	Tržnice i pijace	2020.	140.543	101,4	327.482	105,4	468.025	104,1	3.435.427	4,1	9,5
		2019.	138.584		310.809		449.393		3.482.732	4,0	8,9
8.	Vodostan	2020.	324.432	118,2	153.355	91,8	477.787	108,2	2.140.357	15,2	7,2
		2019.	274.446		167.001		441.447		1.963.060	14,0	8,5
9.	Komunalac	2020.	1.337.969	82,0	308.134	102,9	1.646.103	85,3	5.141.388	26,0	6,0
		2019.	1.631.450		299.431		1.930.881		5.399.060	30,2	5,5
10	Trnovo	2020.	176.362	113,1	72.096	78,5	248.458	100,2	799.028	22,1	9,0
		2019.	155.989		91.870		247.859		709.150	22,0	13,0
Ukupno		2020.	132.268.173	100,3	14.500.967	104,5	146.769.140	100,7	292.248.304	45,3	5,0
		2019.	131.904.962		13.872.405		145.777.367		291.563.892	45,2	4,8

1.3. Dobit

U 2020. godini ostvarena je dobit u iznosu od 8.082.624 i veća je za 20,5% u odnosu na 2019. godinu. Neto dobit u 2020. godini ostvarena je u iznosu od 7.791.814 KM i veća je za 35,1% u odnosu na 2019. godinu. U 2020. godini, dobit i neto dobit u poslovanju su ostvarila sva preduzeća osim: Vodovoda i kanalizacije, Tržnice i pijace i Park (Graf 5).

Dobit i neto dobit u poslovanju po KJKP-a i JKP-a-struktura u %

Graf 5.

KJKP Sarajevogas je ostvarilo u 2020. godini dobit u iznosu od 1.060.305 KM sa uračunatim pozitivnim kursnim razlikama u iznosu od 671.649 KM, koje nisu rezultat poslovanja Preduzeća, odnosno kao elemenat prihoda ili rashoda se ne mogu precizno predvidjeti jer zavise od kretanja kursa USA dolara, pa se u tom smislu i ne planiraju. Ostvareni finansijski rezultat bez kursnih razlika je dobit u iznosu od 388.656 KM.

Ostvarenju iskazane dobiti, najviše su doprinijeli:

- nivo isporuke prirodnog gasa, koja je u 2020. godini iznosila 138,3 miliona Sm³
- nivo prodaje učinaka, naplate sumnjivih i spornih potraživanja i ostalih pojedinačnih Prihoda
- programi upravljanja, koji su uporište i okvir imali najprije u detaljnoj analizi stanja poslovanja u svrhu donošenja zaključka Uprave Preduzeća o programu mjera prilagođenog djelovanja novonastaloj situaciji pandemije korona virusa. Kontinuirano prateći razvoj dešavanja, značajan dio aktivnosti, zbog pandemije korona virusa, usmjeren je ka tekućem održavanju gasne mreže i priključaka, postrojenja i mjerača protoka gasa, te su u skladu sa time određene bilansne pozicije tekućih troškova veće.

Ostvarenje većeg finansijskog rezultata za cca 366,5 hiljada KM u odnosu na Plan poslovanja za 2020. godinu, determinišu sljedeći faktori:

- veća isporuka prirodnog gasa u odnosu na planiranu za 1,2 miliona Sm³, što je uticalo na povećanje prihoda od prodaje prirodnog gasa, a time i prihoda od distribucije prirodnog gasa kojim se pokrivaju troškovi poslovanja, ali i efikasno upravljanje gasnim sistemom, što je rezultiralo pozitivnim efektom u iznosu od cca 719,6 hiljada KM
- veće ostvarenje svih ostalih pojedinačnih grupa prihoda za cca 708,4 hiljade KM, i to veće ostvarenje: prihoda od prodaje učinaka za cca 146,1 hiljadu KM, prihoda od doniranih stalnih sredstava za cca 108,1 hiljadu KM, naplaćenih otpisanih potraživanja za 66,5 hiljada KM i ostalih prihoda koji se detaljnije pojašnjavaju u nastavku za cca 387,7 hiljada KM
- ukazala se veća potreba za tekućim održavanjem poslovno tehničkog sistema, a posebno na postrojenjima za regulaciju pritiska i mjerenja, te su u tom smislu ostvareni veći pojedini troškovi održavanja gasnog sistema u ukupnom efektu od cca 1,062 milion KM, gdje se najznačajniji dio odstupanja, u iznosu od cca 983,8 hiljada KM, odnosi na potrebe za materijalom radi održavanja i sanacije gasne mreže i priključaka, postrojenja i mjerača protoka gasa, te ostale materijalne troškove.

U poređenju sa prethodnom godinom, finansijski rezultat iskazan sa kursnim razlikama, tj. dobit je manja za cca 406,2 hiljade KM, zbog: većih potreba za troškovima tekućeg održavanja (tj. većim troškovima vezanim za materijal radi održavanja i sanacije gasne mreže i priključaka, postrojenja i mjerača protoka gasa) usljed značajno manje investicione aktivnosti u godini velike ekonomske krize i manje naplate ispravljenih potraživanja u odnosu na 2019. godinu.

Kada su u pitanju planirani projekti i aktivnosti, Sarajevogas je u 2020. godini uspješno realizovao:

- osnovnu djelatnost Preduzeća, tj. urednu i sigurnu distribuciju prirodnog gasa;
- izgradnju 10.271 m distributivnih gasnih mreža na području Kantona Sarajevo, dominantno finansiranu sredstvima Budžeta općina Kantona Sarajevo;
- nabavku opreme radi provođenja projekta "Zamjena mjerača protoka gasa", dominantno finansiranog sredstvima Budžeta Kantona Sarajevo;
- nastavak projekata "Subvencioniranja gasnih priključaka na postojeću infrastrukturu Sarajevogasa", u cilju povećanja broja korisnika prirodnog gasa, i to: priključenja novih korisnika na distributivnu gasnu mrežu i otklanjanja tehničkih nedostataka kod postojećih korisnika na unutrašnjim gasnim instalacijama kako bi ponovno koristili prirodni gas, dominantno finansiranog sredstvima Budžeta Kantona Sarajevo;
- doprinos poboljšanju kvaliteta usluga centara za komunalne usluge i novootvorenog Centra na Dobrinji, dominantno finansiranog sredstvima Budžeta Općine Novi Grad;
- kontinuirano provođenje internih programa poboljšanja.

KJKP "Toplane" d.o.o. Sarajevo je po obračunu za 2020. godinu iskazalo dobit u iznosu od 5.676.026 KM, što je peti put u poslijeratnom periodu poslovanja preduzeća.

Po Izvještaju o poslovanju za period 01.01.-31.12.2020. godine, nepokriveni gubici u poslovanju iznose 98.538.251 KM, od čega:

<u>gubitak iznad visine kapitala iznosi:</u>	<u>70.415.542 KM</u>
- dio gubitka iz 2008. godine	24.615.886 KM
- dio gubitka iz 2009. godine	16.677.412 KM
- dio gubitka iz 2010. godine	7.571.446 KM
- dio gubitka iz 2011. godine	11.515.259 KM
- dio gubitka iz 2012. godine	10.035.539 KM
<u>gubitak do visine kapitala iznosi:</u>	<u>28.122.709 KM</u>
- gubitak ranijih godina (dio gubitka iz 2012. godine)	2.750.724 KM
- gubitak ranijih godina (dio gubitka iz 2013.godine)	13.154.175 KM
- gubitak ranijih godina (dio gubitka iz 2014.godine)	2.598.440 KM
- gubitak ranijih godina (gubitak iz 2015.godine)	9.619.370 KM

Do 31.12.2020. godine plaćene su sve obaveze za isporučeni prirodni gas u 2019. godini i 2020. godini (osim računa za decembar 2020. godine koji je plaćen u januaru 2021. godine).

Ugovor o reprogramu duga br. 03-08-04-942/17 potpisan je 28.02.2017. godine u iznosu od 93.753.553 KM, pod sljedećim uslovima:

- KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo će dug u iznosu od 91.327.037 KM izmirivati uplatama iz tekućih priliva, u 77 ugovorenih godišnjih rata, a preostali iznos od 2.426.516 KM će biti izmiren u skladu sa Zaključkom Skupštine Kantona Sarajevo, broj:01-05-8046/14 od 13.05.2014. godine.
- Preuzimanje obaveze vraćanja duga uslovljeno je primjenom Tarifnog sistema KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo, što podrazumijeva da se u slučaju promjene cijene prirodnog gasa, visine tarifnih stavova moraju usklađivati sa Tarifnim sistemom KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo, u protivnom KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo neće moći iz tekućih priliva od kupaca za usluge centralnog grijanja izmirivati ugovoreni iznos godišnje rate.

JKP „Trnovo“, d.o.o. je u 2020. godini ostvarilo dobit od 15.572 KM, i znatno je manja u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni prihodi ovog preduzeća iznose 814.600 KM, a rashodi 799.028 KM. Tokom 2020. godine, iz Budžeta Kantona Sarajevo, kroz redovne tekuće transfere Ministarstva komunalne privrede i infrastrukture, doznačena su sredstva u ukupnom iznosu od 400.000 KM.

KJKP „Rad“ d.o.o. Sarajevo je na dan 31.12.2020. godine ostvarilo dobit od 14.577 KM i smanjena je za 78,9% u odnosu na ostvarenje u 2019. godini. U Izvještaju o poslovanju za 2020. godini Preduzeće je poslovalo pozitivno i do sada je uspješno udovoljavalo sve većim zahtjevima kako osnivača tako i građana.

Izražen problem preduzeća predstavlja mogućnost naplate izvršenih usluga od strane korisnika istih i pravnih i fizičkih lica. Preduzeće na dan 31.12.2020. godine ima ukupno nenaplaćenih potraživanja od kupaca iz 2020. godine u iznosu od 7.401.752 KM. Iako je preduzeće poslovalo u vrlo lošem ekonomskom okruženju (COVID-19), uspjelo je izmiriti sve obaveze prema radnicima, urednu isplatu plate, toplog obroka, regresa te razne pomoći u skladu sa zakonom, sve poreske obaveze te otplatu kredita i obaveze prema dobavljačima, a u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju.

KJKP Pokop d.o.o. Sarajevo je u periodu 01.01. do 31.12.2020. godine poslovalo pozitivno i ostvarilo dobit u iznosu od 1.011.976 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu skoro 6 puta više.

Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unapređenje poslovanja:

- Nedovoljan iznos subvencije tekućeg granta za pokriće troškova zajedničke komunalne potrošnje, utvrđivanje i održavanje devet aktivnih komunalnih groblja i 48 separatnih groblja-harema na području KS i postignutog nivoa infrastrukture na aktivnim komunalnim grobljima, sa proširenjem infrastrukturnih sadržaja na novouređenim grobnim poljima u 2019. godini. Iznos sredstava tekućeg granta za pokriće troškova zajedničke komunalne potrošnje je nedovoljan za 100% realizaciju Operativnog plana i programa čišćenja i održavanja zajedničke komunalne potrošnje, koji se na godišnjem nivou mora revidirati u skladu sa obezbijeđenim sredstvima tekućeg granta, bez obzira što je 80% grobljanske površine u užoj gradskoj jezgri. Povećanje troškova zajedničke komunalne potrošnje na godišnjem nivou je i po osnovu povećanja iskorištene grobljanske površine za cca 2.350 novih grobnih mjesta.
- Kapitalni projekti, proširenjem groblja Vlakovo, u cilju obezbjeđenja dovoljnog broja grobnih mjesta za nesmetano sahranjivanje je konstantno u fazi realizacije, s obzirom da je na godišnjem nivou neophodno obezbijediti cca 2.500-3.000 grobnih mjesta. Za potpuno funkcioniranje groblja Vlakovo, izgradnja krematorija i parking, kao pratećih komunalnih objekata su nulti prioriteti. Međutim, uređenje novootkupljenog zemljišta i izgradnja pratećih komunalnih objekata u potpunosti zavisi od kapitalnih investicija.
- Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa –u pogledu neusklađenosti stvarnog stanja sa ZK-izvadkom i katastarskim planom.
- Nelegalna i nelojalna konkurencija je veoma izražen problem kod prodaje cvijeća u blizini naših cvjećara. Radi se o tome da pojedinačni prodavci, vrše prodaju uzurpiranjem prostora bez izdataka za objekat, materijalna prava zaposlenih iz radnog odnosa, a zatim i poreza na dobit, kao i slobodne nabavke roba, a u tim uslovima prodaja koju vrši preduzeće ne može biti konkurentna.

Kanton Sarajevo je finansirao Kapitalne projekte za KJKP Pokop “Uređenje gradskog groblja Vlakovo” sa 600.000 KM i “Proširenje parking na groblju Vlakovo” sa 200.000 KM.

Plaće i naknade su definisane Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede i Kantona Sarajevo broj:02-34-29721/16 od 10.10.2016. godine i Sporazumom o raspoređivanju sredstava za bruto plaće i naknade radnika uposlenih u KJKP između Samostalnog sindikata radnika komunalne privrede i Vlade Kantona Sarajevo .

Troškovi plaća u direktnoj su vezi sa procesima rada koji zahtjevaju :

- rad subotom, nedjeljom i u dane državnih praznika
- raspodjelu radnog vremena, zbog otežanih uslova rada, na 36 sati sedmično u mrtvačnici, koja pruža usluge preuzimanja preminulih lica iz stanova-kuća, bolnica, kao u unesrećenih lica po nalogu tužilaštva neprekidno 24 sata svih 365 dana u godini
- dvadesetčetiri časovno radno vrijeme u turnusima organizovano je u transportu i na obezbjeđenju ulaza u 3 groblja.

Prosječna neto plaća prema obrascu Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji obračun za 2020. godinu iznosi 1.401 KM, ali se mora imati u vidu da je podatak 181 prosječno zaposlenih iskazan na osnovu efektivnih sati rada bez fonda plaćenih sati koji obuhvata godišnje odmoro, plaćene državne i vjerske praznike, bolovanja i plaćena odsustva, a neto plaće u iznosu od 3.044.645 KM obuhvataju sve naknade. Na osnovu mjesečnih zbirnih rekapitulacija obračuna plaća, prosječan broj zaposlenih na mjesečnom nivou u 2019. godini je 203 i prosječna plaća iznosi 1.250 KM.

JKP „Vodostan“, d.o.o. Ilijaš u 2020. godini ostvarilo je dobit od 272.111 KM i manja je u odnosu na prethodnu godinu za 12,7%.

Tehnički gubici (stvarni gubici) na gradskom vodovodu u 2020. godini iznose 38,08 %.

Struktura gubitka vode :

- gubici vode na distributivnoj i razvodnoj mreži, zbog lošeg kvaliteta i starosti vodovodne mreže;
- gubici vode koji se ne fakturišu (potrošnja preko hidranata, fontana, javnih česmi, izmjerena a ne fakturisana potrošnja vode u zgradama kolektivnog stanovanja...);
- gubici vode na dijelovima mreže koji su u nadležnosti upravitelja (hidrantske mreže stambenih objekata kolektivnog stanovanja, mreže koje prolaze kroz podrume i zidove objekata kod kojih je vodomjer smješten u podrumskim prostorijama i sl...);
- gubici vode nastali usljed kvarova zbog izvođenja raznih radova u blizini instalacija ;
- gubici vode usljed nepropisnog korištenja vode (ilegalni priključci, ogranci, česme koje nisu spojene preko vodomjera i sl...);
- gubici vode na objektima gdje nije izvršena sanacija vodovodnog priključka;
- ostali gubici.

Pored gubitaka u vodovodnoj mreži Preduzeće se suočava sa nizom drugih rizika kao što su regulatorni, pravni, finansijski i operativni.

Radi otklanjanja problema i poboljšanja efikasnosti vodovodnog sistema, potrebno je :

- nastaviti kontinuirano investiranje u kapitalne projekte vodovodnog sistema ;
- vršiti stalnu kontrolu stanja mreže, identifikaciju i opravke kvarova na istoj radi smanjenja gubitaka vode;
- vršiti ugradnju i zamjenu mjernih uređaja korisnicima;
- kontinuirano voditi aktivnosti na identifikaciji ilegalnih priključaka i nekontrolisane potrošnje;
- poboljšati saradnju sa komunalnom inspekcijom i pronaći način sankcionisanja za prekršioce koji izvedu radnje suprotne postojećim zakonskim propisima;
- povećati saradnju sa predstavnicima mjesnih zajednica na uočavanju i blagovremenom spriječavanju nedozvoljenih radnji od strane pojedinaca.

JKP Komunalac“ d.o.o. Hadžići ostvarilo je dobit u iznosu 32.056 KM, dok je u istom periodu 2019. godine dobit iznosila 24.832 KM i veća je za 29%. Ostvareni rezultat dobija na značaju s obzirom na činjenicu da su se poslovne aktivnosti dešavale u posebnim okolnostima izazvanim pandemijom COVID-19 što je za posljedicu imalo kasniji početak radova na izgradnji vodoprivrednih objekata i pružanju usluga održavanja infrastrukture.

Pored toga uvedene su restriktivne mjere od strane kriznih štabova pa je bilo otežano odvijanje radnih procesa i započinjanje novih poslova. Preduzeće nije vršilo otpuštanje radnika niti smanjenje plata i drugih primanja radnika, što je dodatno opteretilo troškove, ali se nije željelo dodatno ugrožavati i otežavati socijalno i materijalno stanje radnika.

Preduzete su sve neophodne mjere kako bi se zaštitilo zdravlje zaposlenih i drugih lica, što je uzrokovalo dodatne troškove, ali u izvještajnom period nije bilo težih slučajeva oboljelih radnika koji bi uzrokovali izolaciju većeg broja radnika što bi otežalo ili dovelo do obustavljanja radnih procesa.

Pored svega navedenog preduzeće je uspjelo očuvati visok stepen likvidnosti tako da nema dospjelih a neizmirenih obaveza ni po jednom osnovu, sve zakonom propisane obaveze su ispoštovane tako da u tom smislu ni na koji način nije ugroženo poslovanje i finansijska stabilnost preduzeća.

U cilju unapređenja poslovanja u narednom periodu Preduzeće predlaže:

- Nastaviti sa aktivnostima i unaprjeđenjem mjera za efikasniju naplatu komunalnih usluga prije pokretanja naplate sudskim putem, čime bi se eliminisali dugotrajni sudski postupci;
- Pojačati mjere prinudne naplate komunalnih usluga (pljenidba novčanih sredstava i pokretne imovine dužnika, kao i uskraćivanje pružanja usluga dužnicima, u skladu sa zakonom);
- Nastaviti sa aktivnostima sanacije priključaka, otklanjanja i pronalaska kvarova i drugih načina kako bi se smanjili gubici na mreži i smanjio procenat neprihodovane vode;
- Budžetom Kantona Sarajevo i nadležnih ministarstava planirati učešće u kapitalnim projektima uvođenja novih količina vode u sistem vodosnabdjevanja, zbog povećanja potreba za pitkom vodom i ograničenih kapaciteta postojećih izvorišta i vodnih objekata.

1.4. Gubitak

Ostvareni gubitak u 2020. godini svim JKP-a i KJKP-a iznosi 14.959.214 KM i u odnosu na 2019. godinu veći je za 33,4%. Gubitak se odnosi na preduzeća Vodovod i kanalizacija, Park I Tržnice I pijace I to su jedina preduzeća koja su poslovala sa gubitkom.

Sva kantonalna javna komunalna preduzeća i javna komunalna preduzeća istakla su da su poslovala u velikim problemima i uz preduzimanje maksimalnih mjera racionalizacije poslovanja.

KJKP Vodovod i kanalizacija, d.o.o. ostvarilo je na dan 31.12.2020. godine gubitak od 14.256.418 KM, koji je veći za 3.041.238 KM ili 27,1% u odnosu na gubitak prethodne godine.

Problemi u poslovanju u 2020. godini su sljedeći:

- nepokrivenost rashoda prihodima;
- starost vodovodne mreže;
- kontinuirani gubici u sistemu zbog kvarova;
- značajne količine nefakturisane vode,
- znatan dio sistema i dalje čine azbest-cementni i PVC cjevovodi koji dugotrajnim korištenjem postaju statički nestabilni;
- kanalizaciona mreža neodgovarajućih profila u odnosu na potrebe;
- visoki troškovi poslovanja zbog iznosa obračunate amortizacije;
- ograničena mogućnost financiranja investicija iz vlastitih izvora;
- broj zaposlenih nije usklađen sa potrebama poslovanja uslijed manjka stručnih i kvalificiranih kadrova (što je posljedica odlaska radnika u penziju);
- tužbeni zahtjevi radnika vezano za primjenu Kolektivnog ugovora;
- nedostatak adekvatne podrške osnivača u obezbjeđenju finansijskih sredstava za rad preduzeća;
- nedostatak obrtnih sredstava zbog neekonomskih cijena usluga za redovno poslovanje;
- stalno povećanje cijena električne energije i ostalih energenata;
- neplaćanje pruženih usluga vodosnabdjevanja i odvodnje otpadnih voda;
- bespravna stambena izgradnja predstavlja opasnost po sanitarno-tehnološki status izvorišta vode za piće, kao i bespravno priključenje na vodovodni i kanalizacioni sistem.
- Administrativni problemi i zakonska regulativa (duga procedura nabavke roba i usluga, nerješeni imovinsko-pravni odnosi na mjestima gradnje mreže i objekata, procedura pribavljanja odobrenja za prokopavanje javnih površina, duga procedura rješavanja utuženih potraživanja za vodu na sudu) mogu biti faktor neispunjavanja ciljeva u predviđenom roku,
- nedovoljna svijest ljudi o ograničenim resursima vode kao i troškovima njene proizvodnje;
- otežana mogućnost isključenja iz napajanja vodom domaćinstava u zgradama kolektivnog stanovanja;
- preduzeće od kupaca potražuje velika sredstva za vodu i odvodnju, a postupak naplate usluga putem suda je dug.

Mjere za poboljšanje stanja su sljedeće:

- u skladu sa svojim nadležnostima doprinjeti da se projekat koji će se finansirati iz kredita EBRD-a, u ovom periodu realizuje planiranom dinamikom,
- nastaviti raditi na smanjenju gubitaka na vodovodnoj mreži (NRW projekat)
- povećanje energetske efikasnosti;
- intenziviranom opravkom kvarova kao i boljim upravljanjem sistemom zadržati postigniti nivo urednog vodosnabdijevanja,
- održati hemijsko - bakteriološku ispravnost vode za piće,
- poboljšati uslove vodosnabdijevanja povećanjem njegove funkcionalnosti sanacijom postojeće mreže, opremanjem mjerno-regulacionom opremom, te neophodnim nabavkama zamjenskih pumpnih agregata i druge opreme, kao i sredstava rada,
- upravljati postrojenjem za tretman otpadnih voda (PPOV) Butila u cilju kontinuiranog sekundarnog prečišćavanja urbanih otpadnih voda Grada Sarajeva u skladu sa zakonskom regulativom;
- poduzeti aktivnosti na obezbjeđenju finansijskih sredstava neophodnih za rad PPOV Butila kao i za tretman i zbrinjavanje mulja.
- raditi na poboljšanju uslova odvodnje fekalnih i oborinskih voda zamjenom postojeće kanalizacione mreže, te povećanje njene funkcionalnosti putem razdvajanja mješovitih kanala i izrade separatne kanalizacione mreže,
- dalje unaprijediti sistem kvaliteta prema standardu ISO 9001 i 17025, i 17020, intenzivirati aktivnosti na naplati potraživanja za vodu intenziviranjem aktivnosti na isključenju potrošača koji imaju dugovanja za usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda;
- intenzivirati aktivnosti na isključenju potrošača iz snabdijevanja vodom ukoliko se potrošnja vode ne odvija u skladu sa uredbom o opštim uslovima za snabdijevanje vodom za piće, obradu i odvođenje otpadnih i atmosferskih voda, kao i drugim aktima preduzeća;
- povećanje broja korisnika priključenih na vodovodnu mrežu (smanjenje bezpravnih korisnika)
- obezbjediti funkcionisanje (održavanje i razvoj) informacionog sistema preduzeća

Program sanacije gubitka:

Preduzeće posluje sa gubitkom u cijelom periodu nakon rata. Osnovni razlog je u činjenici da se utvrđenom cijenom vode i odvodnje ne mogu izmiriti opravdani troškovi poslovanja.

Za razliku od drugih komunalnih preduzeća u Kantonu Sarajevo, Preduzeće upravlja imovinom velike vrijednosti, te je i iznos obračunate amortizacije veliki. Sve dok se i ovaj rashod u cijelosti ne uključi u cijenu vode i odvodnje, Preduzeće će poslovati sa gubitkom (u 2020. godini obračunata amortizacija 18.723.165 KM, a iskazani gubitak je 14.256.418 KM)

Stabilno poslovanje može obezbjediti samo realno utvrđena cijena usluga. Niz godina predlažemo da se utvrdi posebna cijena vode i odvodnje za potrošače koji su u stanju socijalne potrebe, a za sve ostale da se primjenjuje ekonomska cijena.

Ukoliko se ne bude primjenjivala ekonomska cijena tada je neophodno primjeniti član 22. Zakona o komunalnoj djelatnosti, kojim je regulisano da će se rad komunalnih preduzeća finansirati i iz Budžeta Kantona Sarajevo.

KJKP „Park“ d.o.o Sarajevo ostvarilo je gubitak u iznosu od 549.042 KM u 2020. godini, dok u prošloj godini gubitka nije ni bilo.

Povećanje gubitka i ostvaren negativni finansijski rezultat je prije svega rezultat smanjenja prihoda za 11%, čemu je u velikoj mjeri uticala i pandemija virusa COVID-19.

Sve aktivnosti usmjerene u eliminisanje negativnih posljedica smanjenja budžetskih sredstava nisu u dovoljnoj mjeri uspjele sanirati te posljedice. U svim segmentima nastojalo se poslovati racionalno i ekonomično, a da se ne ugroze osnovne funkcije preduzeća. Pored ostvarenja prihoda, upravljanje troškovima bio je teži zadatak.

Stanje pandemije je direktno uticalo na smanjenu posjećenost RZC Pionirska dolina, koja je u prošloj godini stvarila prihod od prodaje ulaznica u iznosu od 750.000 KM, dok u 2020. godini bilježi pad prihoda i ukupni prihod po ovome osnovu iznose svega 420.000 KM, te je samim tim direktni gubitak u iznosu od preko 330.000 KM za KJKP Park.

KJKP Tržnice i pijace d.o.o. Sarajevo ostvarilo je gubitak u 2020. godini u iznosu 153.754 KM, dok u prošloj godini gubitka nije bilo.

Iz Budžeta Kantona Sarajevo nije bilo doznačenih sredstava u 2020. godini.

Najznačajniji eksterni rizici kod izvršenja planiranih ciljeva u 2020. godini, na koje Uprava, kao i nadzorni odbori i skupština preduzeća nisu imali uticaja su:

- Opća privredna, ekonomsko-socijalna i zdravstvena situacija kao posljedica COVID-19,
- Nelegalna konkurencija (“divlja prodaja”),
- Nelojalna konkurencija (privatne tržnice-pijace i tržni centri),
- Rizik masovnijeg odustajanja zakupaca zbog zakonske regulative,
- Neriješena imovina na kojoj Preduzeće obavlja svoju djelatnost,
- Ishod sudskog postupka po tužbama o utvrđivanju prava vlasništva na dionice,
- Ekonomsko-socijalno stanje i kupovna moć građana

2. Cijene komunalnih usluga

Cijene komunalnih usluga utiču na ostvareni finansijski rezultat. Kod kalkulacije cijena uzeti su u obzir troškovi koji utiču na njeno formiranje.

Tabela 8. Pregled sadašnjih i predloženih cijena komunalnih usluga KJKP-a i JKP-a

R. br.	Kategorija potrošača	Jedinica mjere	Cijena u KM		Indeks	Napomena
			važeća	Prijedlog		
I KJKP Vodovod i kanalizacija, d.o.o						
1.	Prosječna cijena vode iznosila je	1,60 KM/m ³ .				
II KJKP Toplane, d.o.o.						
1.	I Domaćinstva					Cijene su bez PDV-a .
	12 mjeseci	KM/m ²	0,5235			
	7 mjeseci	KM/m ²	1,2988			
2.	II Poslovni prostor					
	12 mjeseci	KM/m ²	0,8901			
	kad se troši	KM/m ²	0,0965			
III KJKP Rad						
	Potrošač	KM/m ²	0,11	0,18	64	
IV JKP Komunalac-Hadžići, d.o.o.						
1.	Domaćinstva					Predložena cijena je povećana i za sve kategorije potrošača preko 2 puta. U prijedlogu cijena nije uračunat PDV i VPN.
	- cijena potrošnje <5 m ³	KM/m ³	0,67	1,35		
	- cijena potrošnje >5 m ³	KM/m ³	0,90	1,82		
	- odvođenje otpadnih voda	KM/m ³	0,34	0,68		
2.	Pravna lica					
	- cijena vode	KM/m ³	0,78	1,57		
	- odvođenje otpadnih voda	KM/m ³	0,34	0,68		
3.	Ostali potrošači					
	- cijena vode	KM/m ³	2,02	4,08		
	- odvođenje otpadnih voda	KM/m ³	1,01	2,04		
V KJKP Sarajevogas						
	Kategorija	Nabavna	Cij.distribucije	Prodajna	Fakturna cijena, sa PDV-om	
1	Velika privreda	0,585	0,250	0,835	0,977	
2	KJKP Toplane	0,585	0,080	0,665	0,778	
3	Mala privreda	0,585	0,260	0,845	0,989	
4	Domaćinstva	0,585	0,080	0,665	0,778	
5	Poseban kupac	0,585	0,040	0,625	0,731	

Kod prijedloga formiranja cijena potrošnje vode svako preduzeće ima svoje specifičnosti.

KJKP Toplane d.o.o Sarajevo

Iako je tarifnim sistemom preduzeća utvrđena Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavova za proizvodnju i isporuku toplotne energije, i dalje postoji rizik da promjenu cijene energenata za proizvodnju toplotne energije ne prati promjena iznosa tarifnih stavova za proizvodnju i isporuku toplotne energije.

Nepostojanje regulatora koji bi osiguravao transparentan i nediskriminacioni položaj svih učesnika na tržištu toplotne energije dodatno utiče na gore navedeni rizik.

Do 30.04.2020. godine, Kanton Sarajevo je subvencionirao dio cijene KJKP "Sarajevogas" d.o.o. Sarajevo, u skladu sa Zaključkom br: 02-05-22741-1/19 sa prijedlozima kratkoročnih mjera i to s ciljem da se fakturisana cijena prema kategorijama kupaca Sarajevogasa održi na nivou do 01.05.2019. godine kada je iznosila 0,575 KM/Sm³.

Cijene prirodnog gasa od 01.01. do 30.04.2020. godine:

Nabavna cijena prirodnog gasa:	0,585 KM/Sm ³
Cijena distribucije prirodnog gasa:	0,080 KM/Sm ³
Cijena prirodnog gasa:	0,665 KM/Sm ³
Subvencija Kantona Sarajevo	-0,090 KM/Sm ³
Subvencionirana cijena prirodnog gasa za Toplane:	0,575 KM/Sm³

Od 01.05.2020. godine je promjenjena cijena prirodnog gasa, Vlada Federacije BiH je dala saglasnost na veleprodajnu cijenu prirodnog gasa za distributivna privredna društva na području Federacije Bosne i Hercegovine, koja iznosi 0,530 KM/Sm³, bez uračunatog PDV-a (Službene novine FBiH, br. 32/20 od 27.05.2020. godine).

Cijene prirodnog gasa od 01.05. do 31.12.2020. godine:

Nabavna cijena prirodnog gasa:	0,530 KM/Sm ³
Cijena distribucije prirodnog gasa:	0,080 KM/Sm ³
Cijena prirodnog gasa za Toplane:	0,610 KM/Sm ³

KJKP Sarajevogas d.o.o Sarajevo

Prodajna cijena gasa sastoji se iz nabavne cijene i cijene distribucije gasa. Nabavnu cijenu utvrđuje Nadzorni odbor BH Gasa, a saglasnost na istu daje Vlada FBiH, što se objavljuje u Službenim novinama FBiH. Cijenu distribucije gasa utvrđuje Nadzorni odbor KJKP Sarajevogas d.o.o. Sarajevo, a saglasnost na nivo cijene distribucije daje Vlada Kantona Sarajevo, što se objavljuje u Službenim novinama. Analizirajući broj korisnika prirodnog gasa u proteklih 10 godina može se konstatovati da na broj korisnika gasa, osim temperatura zraka, uveliko utiče i kretanje cijene prirodnog gasa.

U periodu rasta cijena broj korisnika se smanjuje, dok niže cijene pozitivno utiču na povećanje odnosno reaktiviranje korisnika. Ovo potvrđuje činjenica da je značajan broj domaćinstava u Kantonu Sarajevo u periodu od 2011. do 2014. godine odustao od korištenja gasa zbog visoke cijene, koja je bila aktuelna do oktobra 2015. godine. Od 2016. godine dolazi do postepenog rasta broja korisnika, tako da je u decembru 2020. godine registrovano 57.893 korisnika prirodnog gasa sa potrošnjom, čime se postepeno dostiže broj korisnika koji je bio aktuelan prije perioda visokih cijena gasa.

U odnosu na planiranu vrijednost, ostvareni nivo prihoda je veći zbog veće isporuke prirodnog gasa za 0,9% ili cca 1,2 miliona Sm³. Na nivo odstupanja prihoda od prodaje gasa u odnosu na plan, pored količina isporuke utiče i cijena prirodnog gasa, i to nabavna cijena, kao komponenta prodajne cijene gasa koja se mijenjala u izvještajnom periodu dva puta, i to:

- od 01.01.2020. godine do 30.04.2020. godine iznosila je 0,585 KM/Sm³ (utvrđena Odlukom Vlade FBiH o davanju saglasnosti na veleprodajnu cijenu prirodnog gasa, "Službene novine FBiH", broj: 95/19 od 18.12.2019. godine), a
- od 01.05.2020. godine do 31.12.2020. godine iznosila je 0,530 KM/Sm³ (utvrđena Odlukom Vlade FBiH o davanju saglasnosti na veleprodajnu cijenu prirodnog gasa, "Službene novine FBiH", broj: 32/20 od 27.05.2020. godine), te su se sa ovom cijenom kalkulirali prihodi od prodaje gasa u Revidiranom Planu poslovanja za 2020. godinu.

U odnosu na nivo realizacije prihoda od prodaje gasa u prethodnoj godini, ostvareni nivo prihoda je veći za 1,3% ili 1.226.837 KM, zbog veće isporuke prirodnog gasa za 1,45% ili cca 2 miliona Sm³. Na nivo odstupanja prihoda od prodaje gasa u odnosu na prethodnu godinu, pored količina isporuke utiče i cijena prirodnog gasa, i to nabavna cijena, kao komponenta prodajne cijene gasa koja se mijenjala u izvještajnom periodu 2019. godine dva puta, i to:

- od 01.01.2019. godine do 30.04.2020. godine iznosila je 0,495 KM/Sm³ (utvrđena Odlukom Vlade FBiH o davanju saglasnosti na veleprodajnu cijenu prirodnog gasa, "Službene novine FBiH", broj: 56/17 od 26.07.2017. godine), a
- od 01.05.2019. godine do 31.12.2019. godine iznosila je 0,640 KM/Sm³ (utvrđena Odlukom Vlade FBiH o davanju saglasnosti na veleprodajnu cijenu prirodnog gasa, "Službene novine FBiH", broj: 33/19 od 17.05.2019. godine).

Cijena distribucije prirodnog gasa, kao druga od dvije komponente prodajne cijene nije promjenjena od 01.10.2015. godine, te kao takva nema uticaj na nivo ostvarenog prihoda.

KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo

Prosječna ostvarena cijena vode i odvodnje u 2020. godini iznosi 1,60 KM/m³ vode, a izračunata je na osnovu podatka o fakturisanom prihodu od vode i odvodnje i fakturisanim m³ vode. Nedostajući poslovni prihodi od prodaje vode i odvodnje, a kojim bi se pokrili poslovni rashodi iznosi cca 16,0 miliona KM. Cijena kojom se pokrivaju svi opravdani troškovi poslovanja iznosi 2,27 KM/m³ što je za 41% više od ostvarene cijene.

Vodovod ne generira dovoljno prihoda kako bi se osiguralo pravilno održavanje i održivost vodovodne i kanalizacione infrastrukture jer sa postojećim tarifama jedva pokrivaju troškove rada i održavanja. Ovakva situacija ugrožava dugoročnu održivost i kvalitetno vodosnabdijevanje kao i odvodnju otpadnih voda. Da bi se okrenuo taj trend neophodno je tarife revidirati i uspostaviti ih prema principu punog povrata troškova, pogotovo zato što će kapitalna ulaganja u postojeću infrastrukturu uticati na povećanje operativnih troškova.

Stoga, utvrđivanje i primjena ekonomske cijene vodosnabdijevanja, odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, je osnov za uspješan rad preduzeća. Pod ekonomskom cijenom podrazumjevamo takvu cjenovnu strukturu koja se sastoji od dijela za potrošene količine vode i fiksnog dijela koji bi pokrivao fiksne troškove. Pored toga, stvarne cijene su i veoma dobro sredstvo za dalje razvijanje svijesti potrošača o potrebi štednje vode, kao resursa koji u svijetu dobija sve više na značaju.

Zato je neophodno što prije postupiti u skladu sa odredbama člana 22. Zakona o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo - „Cijena komunalne usluge sadrži sve troškove tekućeg održavanja i funkcionisanja komunalnog sistema..... te troškove nabavke novih stalnih sredstava..... U cijenu komunalne usluge uključena je amortizacija.” Ovo je prvi, ali neophodan korak koji bi omogućio poslovanje bez gubitka, stvaranje uslova za obnavljanje sredstava preduzeća, smanjenja tehničkih i administrativnih gubitaka vode, zaposlenicima bi se omogućio standard utvrđen odredbama Kolektivnog ugovora, i u cjelini obezbjedilo bi se povećanje sigurnosti rada cjelokupnog sistema.

KJKP Rad d.o.o Sarajevo je dalo strukturu cijena usluga i prijedlog ekonomske cijene sa strukturom.

Elementi koji predstavljaju osnovicu za izradu kalkulacija cijena komunalnih usluga, a isti su u skladu sa Elementima kalkulacije cijena usluga komunalne potrošnje utvrđene od strane komisije Udruženja poslodavaca komunalne privrede FBiH su:

- plaće zaposlenih (najniža plaća, koeficijent složenosti poslova, dodatak, doprinosi i porezi na plaću u skladu sa postojećom Zakonom),
- ostale naknade (topli obrok, prevoz na posao i s posla, regres i dr.),
- amortizacija (u skladu sa zakonskim propisima),
- održavanje sredstava rada (u skladu sa normativom i iskustvom za svaku vrstu usluga),
- osiguranje (osiguranje imovine i lica), troškovi energenata (cijena sredstava rada i mehanizacije, utrošak goriva i maziva koji se određuje kataloškim - tehničkim normativima),
- troškovi energenata (cijena sredstava rada i mehanizacije, utrošak goriva i maziva koji se određuju kataloškim-tehničkim normativima)
- ostali troškovi (sirovina, materijala, hemikalija, HTZ opreme, telefona, struje, grijanja, reklame, propagande, sitnih usluga, kancelarijskog materijala, administracije, troškovi utuženja, troškovi zakupa i sl),
- obaveze (cijene komunalnih usluga mogu se korigovati po osnovu otplate dugoročnih kredita za izgradnju i rekonstrukciju)

Po urađenoj kalkulaciji za individualnu komunalnu potrošnju (usluge odvoza, prikupljanja i deponovanja smeća) cijene su za 82% veće u odnosu na postojeću cijenu (0,11 KM/m² sa PDV) i iznose 0,20 KM/m².

JKP Vodostan d.o.o. Ilijaš

Iz preduzeća JKP Vodostan d.o.o. Ilijaš su naveli da je postojeća analiza strukture cijene i prijedlog ekonomske cijene usluge je zastarila, te da zbog promjena u poslovnom okruženju ne prikazuju stvarno stanje iste, tako da u dostavljenom materijalu nisu bili u mogućnosti prikazati prijedlog ekonomske cijene usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda.

JKP Komunalac d.o.o Hadžići

Od 01.04.2015. godine na snagu je stupio postojeći cjenovnik usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda usvojen od strane Općinskog vijeća Hadžići.

KJKP Tržnice i pijace d.o.o Sarajevo

Prodajna cijena usluga ima sljedeću strukturu:

- troškovi rada i drugi troškovi osoblja koje je direktno angažovano na pružanju usluga;
- troškovi nadzornog osoblja;
- režijski troškovi;
- ostali troškovi direktno vezani za pružanje usluga;
- uslužna marža.
- PDV

Radi prilagođavanja uslovima tržišta preduzeće je sastavilo cjenovnik, prilagođen stvarnim potrebama na poslovnim jedinicama, s tim da cijene usluga nisu povećane.

Na snagu je stupio novi Zakon o unutrašnjoj trgovini koji je postavio obavezu svim trgovcima na pijaci da se registruju u skladu sa Zakonom. Ovim novim Zakonom preduzeće je došlo u opasnost od masovnijeg odustanka zakupaca zbog novih finansijskih nameta i minimalnih uslova koje moraju ispunjavati.

Dio zakupaca se nije uspio registrovati iz razloga što ne ispunjavaju minimalno propisane uslove ili zbog ekonomske neisplativosti. Može se izdvojiti kompletan dio pijace Ciglane gdje su trgovinu obavljali trgovci koji nisu mogli da se registruju u skladu sa Zakonom te je na toj lokaciji ostvareno smanjenje prihoda na mjesečnom nivou cca 5.000 KM.

Uvođenje novog Zakona se osjetilo i na svim drugim PJ gdje je došlo do odustajanja od zakupa pijačnih stolova/tezgi.

Ovdje je bitno naglasiti i nemar nadležnih institucija koji nisu adekvatno zaštitili zakupce koji su se registrovali od onih koji prodaju pored njih na improvizovanim štandovima, trotoarima i sl. Korisnici su prestali koristiti usluge preduzeća i prešli na nelegalnu prodaju uz poslovne jedinice preduzeća. Zbog svega navedenog preduzeće u poslovni aktivnostima gubi cca 200.000 KM godišnjeg prihoda.

Strategija formiranja cijena zavisi od mnogih faktora kao što su:

- Politika preduzeća
- Konkurencija
- Uslovi poslovanja
- Strategija tržišta
- Lokacija i uslovi poslovnih jedinica

Politika cijena preduzeća ne predviđa obavezu sačinjavanja kalkulacije prodajne cijene, odnosno prodajne vrijednosti usluga.

Na politiku cijena preduzeća najveći uticaj imaju sljedeći faktori:

- Lokacija poslovne jedinice
- Lokacija prodajnog prostora unutar poslovne jedinice
- Kvalitet usluge i opremljenost prostora koji se nudi zakupcima
- Opći uslovi poslovanja preduzeća
- Atraktivnost prodajnog prostora
- Tehnički uslovi

Direktor može predložiti Nadzornom odboru korigovanje cijena zakupa na niže, odobravanjem maksimalnog rabata do 20% na cijene utvrđene cjenovnikom, ukoliko poslovni prostor nije izdat nakon najmanje dvije ili više objava na web stranici preduzeća o čemu Nadzorni odbor donosi posebnu odluku.

KJKP-a Park d.o.o Sarajevo u Izvještaju ne ističe problematiku cijena svojih usluga.

KJKP Pokop d.o.o. Sarajevo

Cijene usluga su utvrđene 1995. godine od strane Kantona Sarajevo, koji je i osnivač preduzeća.

Elementi koji čine kalkulaciju cijena komunalnih usluga su:

- Materijalni troškovi zaposlenih
- Amortizacija
- Troškovi materijala za održavanje
- Troškovi energenata
- Troškovi inventara, htz opreme i osiguranja

3. Sredstva budžeta

Ukupno doznačena sredstva Budžeta KS KJKP-a i JKP-a u toku 2020. godine iznosila su 31.721.140 KM i veća su za 32,2% u odnosu na 2019. godinu.

Pregled doznačenih sredstava i odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP i JKP - a po javnim komunalnim preduzećima daje se u Tabeli 9.

Tabela 9. Sredstva budžeta u ukupnim prihodima KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Ukupni prihodi u KM		Sredstva budžeta u KM		Indeks <u>2020</u> / 2019	Odnos sredstava Budžeta KS i ukupnih prihoda KJKP i JKP - a	
		2019.	2020.	2019.	2020.		2019.	2020.
1.	Vodovod i kanalizacija	54.961.355	51.021.404	2.918.637	2.575.400	88,2	5,3	5,0
2.	Sarajevogas	99.396.334	101.651.755	2.250.000	11.887.529	528,3	2,3	11,7
3.	Toplane	60.328.247	61.670.085	1.853.800	1.798.045	97,0	3,1	2,9
4.	Rad	40.090.361	39.545.336	6.474.701	7.363.293	113,7	16,2	18,6
5.	Park	9.832.598	8.753.341	5.028.023	5.985.584	119,0	51,1	68,4
6.	Pokop	10.208.394	11.047.607	3.999.900	600.000	15,0	39,2	5,4
7.	Tržnice i pijace	3.678.401	3.281.673					
8.	Vodostan	2.274.913	2.412.468	485.367	521.289	107,4	21,3	21,6
9.	Komunalac	5.423.892	5.173.445	590.000	590.000	100,0	10,9	11,4
10.	Trnovo	861.394	814.600	400.000	400.000	100,0	46,4	49,1
UKUPNO		287.055.889	285.371.714	24.000.428	31.721.140	132,2	8,4	11,1

Sredstava budžeta u 2020. godini povećana su kod svih KJKP-a i JKP-a, osim kod tri preduzeća gdje su sredstva Budžeta smanjena, a to su: Vodovod i kanalizacija 11,8%, Toplane 3,0% i Pokop 85,0%. Preduzeća JKP Komunalac d.o.o Hadžići i JKP Trnovo d.o.o. su imala jednaka doznačena sredstva iz budžeta kao u prethodnoj godini. Tržnice i pijace nisu imale doznačenih sredstava Budžeta KS.

4. Investicije

Isplate za investicije u 2020. godini su iznosile 13.232.231 KM i smanjene su za 22,3% u odnosu na 2019. godinu.

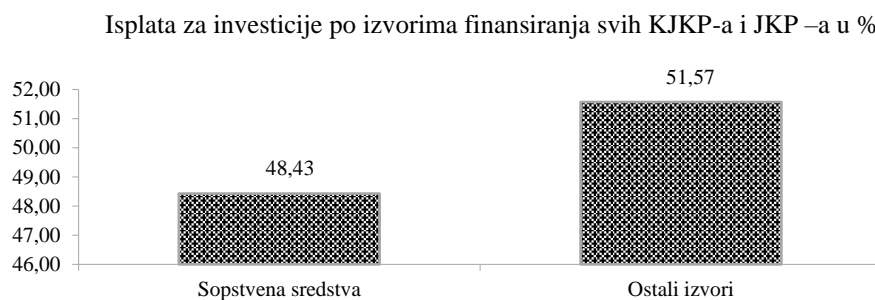
Pregled isplata za investicije u KJKP-a i JKP-a i izvorima finansiranja u 2020. godini dat je u Tabeli 10.

Tabela 10. Isplata za investicije KJKP-a i JKP-a- u KM

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Sopstvena sredstva	Indeks <u>2020</u> / 2019	Udružena sredstva	Indeks <u>2020</u> / 2019	Krediti	Indeks <u>2020</u> / 2019	Ostali izvori	Indeks <u>2020</u> / 2019	Ukupno	Indeks <u>2020</u> / 2019
1.	Vodovod i kanalizacija	2020.	1.143.088	43,4					104.450	8,8	1.247.538	32,7
		2019.	2.634.523						1.181.137		3.815.660	
2.	Sarajevogas	2020.	371.517	11,1					1.916.414	78,9	2.287.931	39,7
		2019.	3.340.692						2.427.945		5.768.637	
3.	Toplane	2020.	1.113.817	87,2					349.377	61,1	1.463.194	79,1
		2019.	1.277.886						571.482		1.849.368	
4.	Rad	2020.	1.718.303	160,4					1.192.671	86,4	2.910.974	118,7
		2019.	1.071.093						1.380.521		2.451.614	
5.	Park	2020.	535.199						10.996	11,6	546.195	574,8
		2019.							95.020		95.020	
6.	Pokop	2020.	871.318	157,2					2.975.306	334,0	3.846.624	266,2
		2019.	554.290						890.855		1.445.145	
7.	Tržnice i pijace	2020.	86.436	31,9					7.901	239,6	94.337	34,4
		2019.	271.318						3.298		274.616	
8.	Vodostan	2020.	324.364	147,5					266.628	35,8	590.992	61,3
		2019.	219.837						744.891		964.728	
9.	Komunalac	2020.	193.508	55,2							193.508	55,2
		2019.	350.666								350.666	
10.	Trnovo	2020.	50.938	545,7							50.938	545,7
		2019.	9.334								9.334	
UKUPNO		2020.	6.408.488	65,9					6.823.743	93,5	13.232.231	77,7
		2019.	9.729.639						7.295.149		17.024.788	

Izvor podataka: Godišnji izvještaj o investicijama za 2020. godinu (obrazac – INV-01)

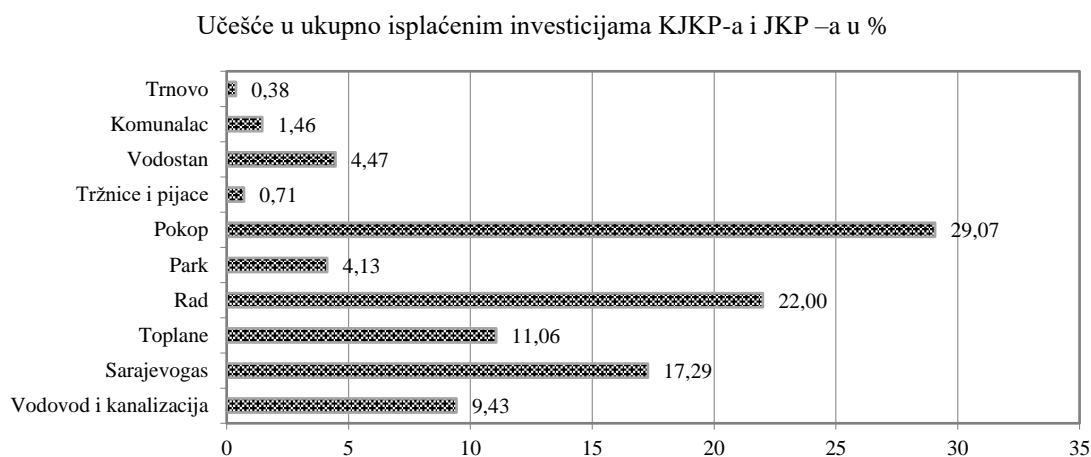
Učešće pojedinih izvora (vlastita sredstva, krediti i ostala sredstva) u ukupnim isplatama za investicije dato je na Grafu 6.

Graf 6.

Učešće u ukupnim isplatama za investicije imaju ostali izvori sa 51,57% i sopstvena sredstva (amortizacija i sredstva za proširenje materijalne osnove rada) sa 48,43%, a finansijski krediti i udružena sredstva nisu imale učešća u isplatama.

Učešće javnih komunalnih preduzeća u ukupnim isplatama za investicije svih KJKP-a i JKP-a dato je na Grafu 7. U ukupnim isplatama za investicije u KJKP-a: Pokop učestvuje sa 29,07%.

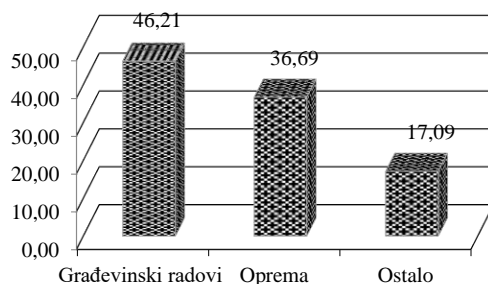
Graf 7.

U 2020. godini ukupno ostvarene investicije iznose 13.232.231 KM i manje su za 22,3% u odnosu na ostvarene u 2019. godini. U Tabeli 11. daje se pregled ostvarenih investicija po tehničkoj strukturi KJKP-a i JKP-a u 2020., a ukupna struktura ostvarenih investicija data je na Grafu 8.

Tabela 11. Ostvarene investicije po tehničkoj strukturi u 2020. godini

R. br.	KJKP i JKP	Godina	Građevinski objekti	Indeks 2020/2019	Oprema	Indeks 2020/2019	Ostalo	Indeks 2020/2019	Ukupne investicije	Indeks 2020/2019
1.	Vodovod i kanalizacija	2020.	477.184	39,2	397.927	21,3	372.427	50,9	1.247.538	32,7
		2019.	1.216.933		1.866.534		732.193		3.815.660	
2.	Sarajevogas	2020.	14.229	0,8	2.076.028	55,8	197.674	108,8	2.287.931	39,7
		2019.	1.869.083		3.717.809		181.745		5.768.637	
3.	Toplane	2020.	137.680		1.325.514				1.463.194	79,1
		2019.					1.849.368		1.849.368	
4.	Rad	2020.	1.013.803	538,7	281.684	12,4	1.615.487		2.910.974	118,7
		2019.	188.208		2.263.406				2.451.614	
5.	Park	2020.	50.955	176,4	480.770	1105,4	14.470	63,9	546.195	574,8
		2019.	28.881		43.493		22.646		95.020	
6.	Pokop	2020.	3.802.958	317,5	43.666	31,9			3.846.624	266,2
		2019.	1.197.819		136.926		110.400		1.445.145	
7.	Tržnice i pijace	2020.	74.135	65,7	14.302	9,4	5.900	62,5	94.337	34,4
		2019.	112.872		152.307		9.437		274.616	
8.	Vodostan	2020.	434.426	46,7	156.566	464,6			590.992	61,3
		2019.	931.031		33.697				964.728	
9.	Komunalac	2020.	109.767	65,4	27.841	88,4	55.900	37,0	193.508	55,2
		2019.	167.916		31.508		151.242		350.666	
10	Trnovo	2020.			50.938	545,7			50.938	545,7
		2019.			9.334				9.334	
Ukupno		2020.	6.115.137	107,0	4.855.236	58,8	2.261.858	74,0	13.232.231	77,7
		2019.	5.712.743		8.255.014		3.057.031		17.024.788	

Ostvarene investicije – struktura u %

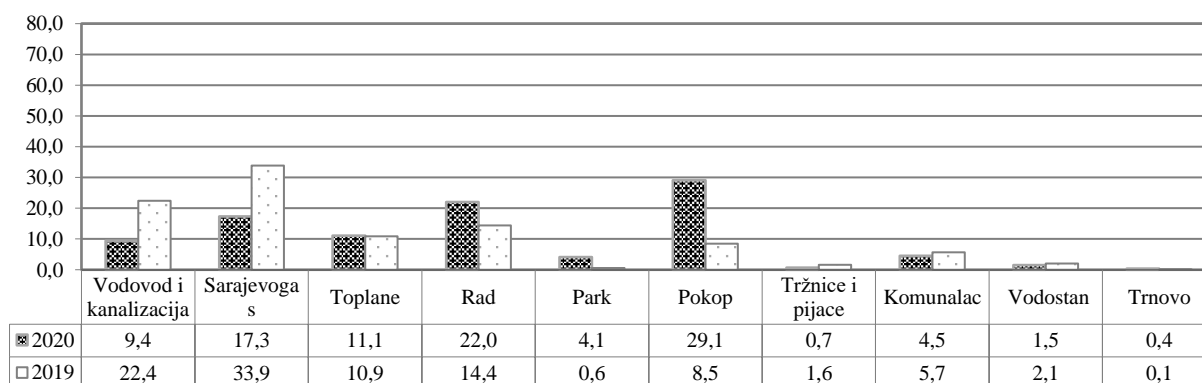

Graf 8.

Od ukupno ostvarenih investicija na građevinske radove odnosi se 46,2%, na opremu 36,7% i ostalo 17,1%.

Učešće KJKP-a i JKP-a u ukupno ostvarenim investicijama dato je na Grafu 9.

Učešće KJKP-a i JKP u ukupnim ostvarenim investicijama – struktura u %

Graf 9.

U ukupno ostvarenim investicijama u javnim KJKP-a: Vodovod i kanalizacija, Toplane, Rad, Pokop i Sarajevogas učestvuju sa oko 88,8%.

U odnosu na prethodnu godinu ostvarene investicije su manje u KJKP i JKP Vodostan, Toplane, Komunalac, Tržnice i pijace, Sarajevogas i Vodovod i kanalizacije, dok je u ostalim preduzećima došlo do povećanja ostvarenih investicija. Najveće ostvarene investicije su bile u Preduzeću Park i to za preko 5,7 puta u odnosu na 2019. godinu.

5. Zaposlenost i plaće

U periodu januar-decembar 2020. godine u komunalnim preduzećima (KJKP-a i JKP-a) bilo je zaposleno 3.442 radnika na temelju sati rada. U odnosu na 2019. godinu ukupan broj zaposlenih je smanjen za 1 uposlenika. Ukupni iznos za neto plaće (neto plaća i neto naknade plaća) iznosio je 45.513.799 KM i veći je za 1,1% u odnosu na prethodnu godinu (Tabela 12).

Tabela 12. Broj zaposlenih i plaće KJKP-a i JKP-a- 2020. i 2019.

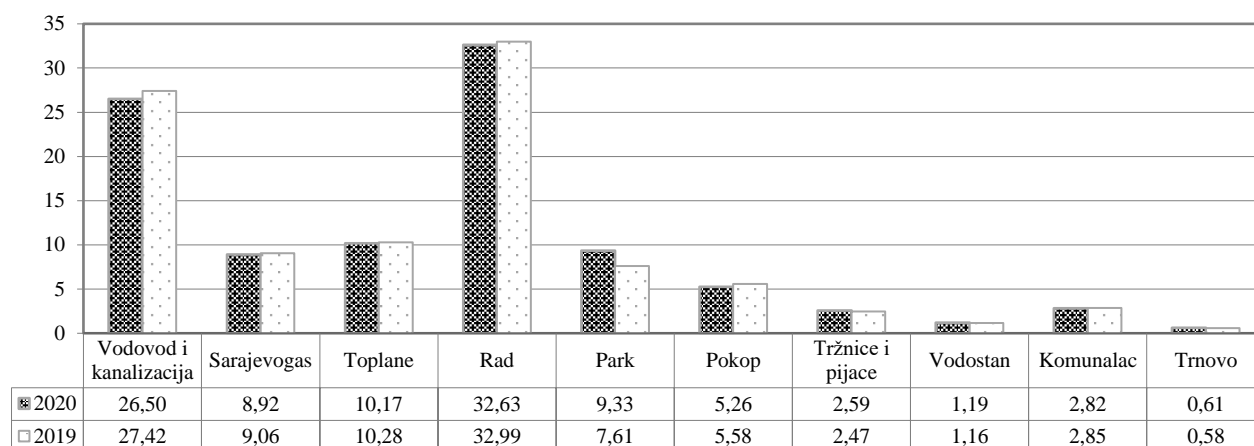
R.b r	KJKP i JKP	Neto plaće i naknade u KM		Indeks 2020 2019	Broj zaposlenih na temelju sati rada		Indeks 2020 2019	Prosječna mjesečna plaća u KM		Indeks 2020 2019
		2020.	2019.		2020.	2019.		2020.	2019.	
1.	Vodovod i kanalizacija	12.214.439	12.651.355	96,5	912	944	96,6	1.116	1.117	99,9
2.	Sarajevogas	5.453.255	5.119.514	106,5	307	312	98,4	1.480	1.367	108,3
3.	Toplane	5.956.751	5.478.124	108,7	350	354	98,9	1.418	1.290	110,0
4.	Rad	12.139.203	12.393.819	97,9	1.123	1.136	98,9	901	909	99,1
5.	Park	3.379.368	2.956.425	114,3	321	262	122,5	877	940	93,3
6.	Pokop	3.044.645	3.206.909	94,9	181	192	94,3	1.402	1.392	100,7
7.	Tržnice i pijace	1.344.276	1.279.441	105,1	89	85	104,7	1.259	1.254	100,3
8.	Vodostan	463.740	495.012	93,7	41	40	102,5	943	1.031	91,4
9.	Komunalac	1.279.384	1.232.149	103,8	97	98	99,0	1.099	1.048	104,9
10.	Trnovo	238.738	198.811	120,1	21	20	105,0	947	828	114,4
	Ukupno	45.513.799	45.011.559	101,1	3.442	3.443	100,0	1.102	1.089	101,1

Prosječna mjesečna neto plaća za 2020. godinu na bazi neto plaća i neto naknada plaća i prosječnog broja zaposlenih, na temelju sati rada u javnim komunalnim preduzećima iznosi 1.102 KM i povećala se u odnosu na prethodnu godinu za 1,1%. Najveća prosječna plaća isplaćena je u KJKP-u Sarajevogas od 1.480 KM i veća je u odnosu na prethodnu godinu za 8,3% i čak 34,3% je iznad prosjeka KJKP-a i JKP-a.

Najniža plaća, na bazi sati rada, je u KJKP-u Park i iznosi 877 KM i manja je za 6,7% u odnosu na prethodnu godinu, a niža je za 20,4% u odnosu na prosjek komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a). U odnosu na prethodnu godinu prosječne plaće skoro u svim KJKP-ima i JKP-a su povećane osim kod preduzeća Vodovod i kanalizacija gdje su smanjene za 0,1%, Rad za 0,9%, Park za 6,7% i Vodostan za 8,6% u odnosu na 2019. godinu.

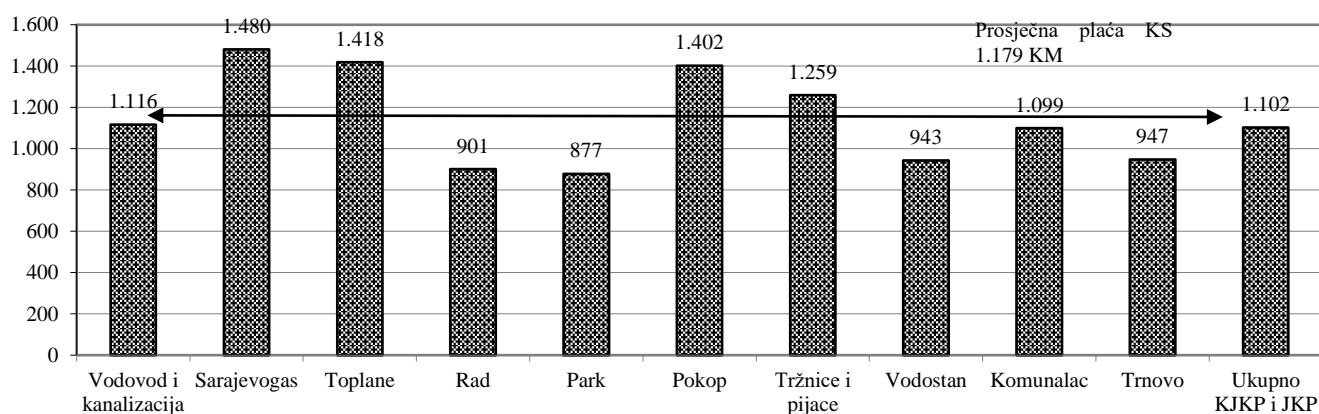
Učešće zaposlenih po preduzećima u ukupnom broju zaposlenih na osnovu sati rada dato je na Grafu 10.

Struktura zaposlenih na temelju sati rada –2020. u %

Graf 10.

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a u odnosu na prosječnu plaću Kantona Sarajevo - 2020. u KM

Graf 11.

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a koja iznosi 1.102 KM je manja za 6,5% od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo koja iznosi 1.179 KM. Četiri KJKP-a (Sarajevogas za 25,6%, Toplane za 20,3%, Pokop za 18,9% i Tržnice i Pijace za 6,8%) imaju veće prosječne plaće od prosječne u Kantonu Sarajevo. Nižu prosječnu plaću imaju ostala KJKP-a (Vodovod i kanalizacija 5,3%, Park za 25,6% ,Rad za 23,6% i tri JKP-a, Trnovo za 19,6%, Vodostan za 20,1%, Komunalac za 6,8%).

Tabela 13. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2020. god.

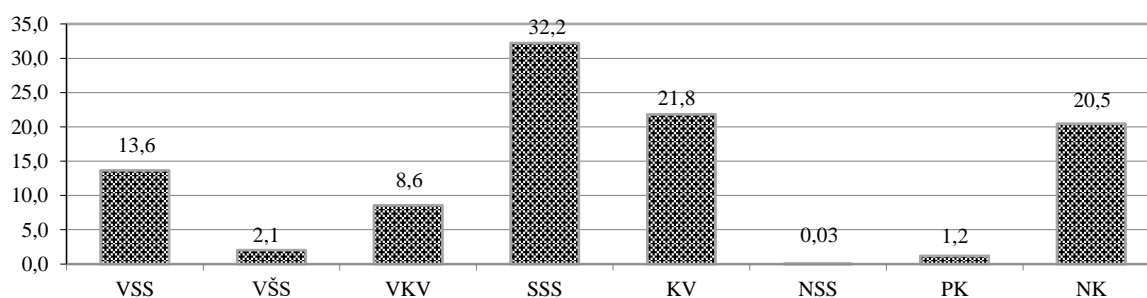
R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	106	19	188	237	233		30	80	893
2.	Sarajevogas	92	7	45	119	29		1	6	299
3.	Toplane	83	5	27	124	108	1		6	354
4.	Rad	46	27	19	229	295		2	484	1.102
5.	Park	45	1	2	171				29	248
6.	Pokop	47	4		136	2			24	213
7.	Tržnice i pijace	16	5	1	29	8			31	90
8.	Vodostan	6	1	2	15	14			5	43
9.	Komunalac	16		5	18	37			23	99
10.	Trnovo	2			6	8		7		23
	Ukupno	459	69	289	1.084	734	1	40	688	3.364

KJKP Vodovod i kanalizacija i KJKP Rad generiraju 59,1% zaposlenih svih KJKP-a i JKP-a. Najviše zaposlenih u kantonalnim i javnim komunalnim preduzećima su radnici sa srednjom stručnom spremom sa učešćem od 32,2% i kvalifikovani radnici sa učešćem od 21,8% u ukupnom broju zaposlenih. Preko 21% zaposlenih su sa nižim kvalifikacijama (NK i PK), dok je među zaposlenima samo 1 lice sa (NSS). Zaposleni sa visokom i višom stručnom spremom učestvuju sa 15,7% (Graf 12).

Tabela 14. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2020.god. u %

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	11,9	2,1	21,1	26,5	26,1	0,0	3,4	9,0	100,0
2.	Sarajevogas	30,8	2,3	15,1	39,8	9,7	0,0	0,3	2,0	100,0
3.	Toplane	23,4	1,4	7,6	35,0	30,5	0,3	0,0	1,7	100,0
4.	Rad	4,2	2,5	1,7	20,8	26,8	0,0	0,2	43,9	100,0
5.	Park	18,1	0,4	0,8	69,0	0,0	0,0	0,0	11,7	100,0
6.	Pokop	22,1	1,9	0,0	63,8	0,9	0,0	0,0	11,3	100,0
7.	Tržnice i pijace	17,8	5,6	1,1	32,2	8,9	0,0	0,0	34,4	100,0
8.	Vodostan	14,0	2,3	4,7	34,9	32,6	0,0	0,0	11,6	100,0
9.	Komunalac	16,2	0,0	5,1	18,2	37,4	0,0	0,0	23,2	100,0
10.	Trnovo	8,7	0,0	0,0	26,1	34,8	0,0	30,4	0,0	100,0
	Ukupno	13,6	2,1	8,6	32,2	21,8	0,03	1,2	20,5	100,0

Kvalifikaciona struktura zaposlenih na nivou svih KJKP-a i JKP-a na dan 31.12. 2020.god u %

Graf 12.

Kod isplate plaća, djelimično se primjenjuje Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenih u oblasti komunalne privrede.

Kada se posmatra kvalifikaciona struktura unutar stručne spreme (Tabela 13.) u svim KJKP-a i JKP-a, uočava se da najveće učešće radnika unutar VSS (23,1%), VKV (65,1%), SSS (21,9%) i (PK 75,0%) ima KJKP Vodovod i kanalizacija, te KJKP Rad sa najvećim učešćem radnika NK (70,3%).

Tabela 15. Kvalifikaciona struktura zaposlenih u KJKP-a i JKP-a-unutar stručne spreme u %.

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Ukupno
1.	Vodovod i kanalizacija	23,1	27,5	65,1	21,9	31,7	0,0	75,0	11,6	26,5
2.	Sarajevogas	20,0	10,1	15,6	11,0	4,0	0,0	2,5	0,9	8,9
3.	Toplane	18,1	7,2	9,3	11,4	14,7	100,0	0,0	0,9	10,5
4.	Rad	10,0	39,1	6,6	21,1	40,2	0,0	5,0	70,3	32,8
5.	Park	9,8	1,4	0,7	15,8	0,0	0,0	0,0	4,2	7,4
6.	Pokop	10,2	5,8	0,0	12,5	0,3	0,0	0,0	3,5	6,3
7.	Tržnice i pijace	3,5	7,2	0,3	2,7	1,1	0,0	0,0	4,5	2,7
8.	Vodostan	1,3	1,4	0,7	1,4	1,9	0,0	0,0	0,7	1,3
9.	Komunalac	3,5	0,0	1,7	1,7	5,0	0,0	0,0	3,3	2,9
10.	Trnovo	0,4	0,0	0,0	0,6	1,1	0,0	17,5	0,0	0,7
	Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U narednoj tabeli daje se pregled plaća po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih.

Tabela 16. Plaće po kvalifikacionoj strukturi zaposlenih – prosječna plaća u 2020. godini

R. br.	KJKP i JKP	VSS	VŠS	VKV	SSS	KV	NSS	PK	NK	Prosjek KJKP i JKP
1.	Vodovod i kanalizacija	1.758	1.545	1.305	1.162	1.080		934	884	1.140
2.	Sarajevogas	1.701	1.371	1.131	1.008	898		736	620	1.520
3.	Toplane	1.573	1.308	1.131	1.070	983	936		649	1.402
4.	Rad	1.698	1.372	1.185	973	859			695	918
5.	Park	1.552	1.167	1.167	841	841		749	749	1.136
6.	Pokop	1.540	1.420		1.158	1.055			890	1.191
7.	Tržnice i pijace	1.813	1.659	1.662	1.409	1.322			965	1.245
8.	Vodostan	1.485	1.230	1.005	932	909			779	899
9.	Komunalac	1.717		1.283	1.141	1.038			600	1.077
10.	Trnovo	1.610			893	844		756		865
Ukupno prosjek 2020		1.645	1.107	1.097	1.059	1.092	468	635	854	1.127
2020/2019		102,6	95,6	126,9	105,4	108,2	99,5	106,3	104,1	101,4
Ukupno prosjek 2019		1.603	1.158	864	1.004	1.010	471	598	820	1.112

Prosječna plaća KJKP-a i JKP-a po kvalifikacionoj strukturi u 2020. godini iznosi 1.127 KM i veća je za 1,4% u odnosu na prethodnu godinu, a 4,4% manja od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo za 2020. godinu.

Masa plaća u ukupnim rashodima data je u Tabeli 17.

Tabela 17. Masa plaća–učešće u ukupnim rashodima

R. br.	KJKP i JKP	Neto plaće i naknade		Ukupni rashodi		Učešće neto plaća i naknada u ukupnim rashodima u %	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020
1.	Vodovod i kanalizacija	12.651.355	12.214.439	66.176.535	65.277.822	19,1	18,7
2.	Sarajevogas	5.119.514	5.453.255	97.929.803	100.591.450	5,2	5,4
3.	Toplane	5.478.124	5.956.751	56.050.372	55.994.059	9,8	10,6
4.	Rad	12.393.819	12.139.203	40.021.349	39.530.759	31,0	30,7
5.	Park	2.956.425	3.379.368	9.817.074	9.302.383	30,1	36,3
6.	Pokop	3.206.909	3.044.645	10.014.757	10.035.631	32,0	30,3
7.	Tržnice i pijace	1.279.441	1.344.276	3.482.732	3.435.427	36,7	39,1
8.	Vodostan	495.012	463.740	1.963.060	2.140.357	25,2	21,7
9.	Komunalac	1.232.149	1.279.384	5.399.060	5.141.388	22,8	24,9
10.	Trnovo	198.811	238.738	709.150	799.028	28,0	29,9
Ukupno		45.011.559	45.513.799	291.563.892	292.248.304	15,4	15,6

Masa plaća u ukupnim rashodima svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća učestvuje sa 15,6%. KJKP Tržnice i pijace, Park, Rad i Pokop učestvuju sa preko 30%, dok JKP-a Vodostan, Komunalac i Trnovo učestvuju sa preko 21%.

Primjena Kolektivnog ugovora kod isplate plaća je različita kod KJKP-a i JKP-a:

- KJKP Toplane primjenjuju sa 84,4%;
- KJKP Park primjenjuje Kolektivni ugovor;
- Prema izvještaju KJKP-a Pokop, isplate plaća zadovoljavaju Kolektivni ugovor;
- KJKP Tržnice i pijace u Izvještaju navode da se Kolektivni ugovor primjenjuje u cjelosti;
- JKP Vodostan ne odstupaju od Kolektivnog ugovora.
- JKP Komunalac navode da primjenjuju Kolektivni ugovor u cjelosti.

6. Elementi bilansa stanja

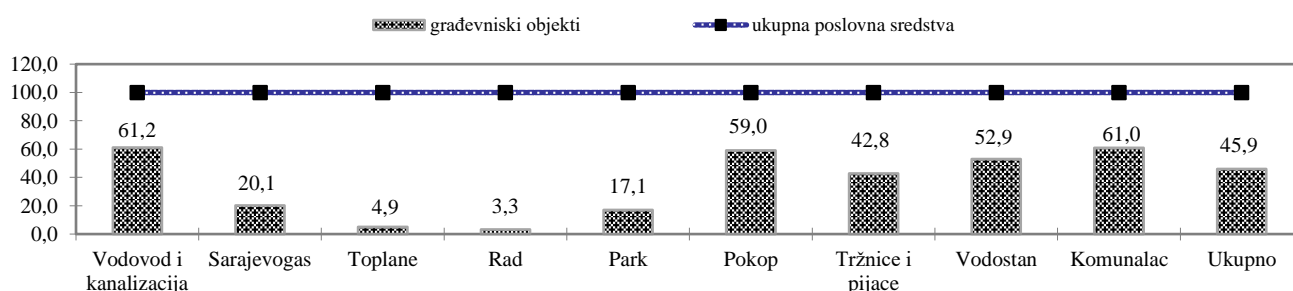
Ukupna poslovna sredstva sedam KJKP-a i tri JKP-a na dan 31.12.2020. iznose 1.291.766.672 KM, što je više u odnosu na 31.12.2019. kada su iznosila 1.285.961.542 KM (Tabela 18.).

Tabela 18. Ukupna poslovna sredstva komunalnih preduzeća – aktiva u KM

R. br	KJKP i JKP	na dan	tekuća sredstva	stalna sredstva				ukupna imovina
				zemljište	građevinski objekti	oprema	ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2020.	17.869.459	21.049.675	514.837.574	7.680.195	279.814.611	841.251.514
		31.12.2019.	17.059.875	21.049.675	531.636.477	8.871.687	271.916.209	850.533.923
2.	Sarajevogas	31.12.2020.	32.779.872	1.459.929	33.180.488	10.811.058	86.959.574	165.190.921
		31.12.2019.	33.838.884	1.556.377	35.659.725	11.624.622	88.328.255	171.007.863
3.	Toplane	31.12.2020.	27.892.234	4.114.243	5.850.309	9.886.929	70.695.661	118.439.376
		31.12.2019.	26.501.147	4.114.243	6.681.792	10.484.145	76.687.746	124.469.073
4.	Rad	31.12.2020.	23.420.376	5.168.838	2.849.017	7.267.862	47.650.938	86.357.031
		31.12.2019.	24.937.650	4.173.495	2.969.917	8.736.718	21.367.412	62.185.192
5.	Park	31.12.2020.	3.581.827	8.701.603	2.801.100	607.666	711.265	16.403.461
		31.12.2019.	3.669.506	8.701.603	2.757.954	546.344	555.174	16.230.581
6.	Pokop	31.12.2020.	3.004.623	2.369.977	15.126.520	606.085	4.524.734	25.631.939
		31.12.2019.	2.552.977	1.181.137	14.849.847	746.915	3.696.488	23.027.364
7.	Tržnice i pijace	31.12.2020.	1.785.292	7.135.950	9.258.867	346.162	3.091.501	21.617.772
		31.12.2019.	1.766.854	7.135.950	9.324.202	423.220	3.039.553	21.689.779
8.	Vodostan	31.12.2020.	1.810.838	417.563	3.153.673	492.024	91.826	5.965.924
		31.12.2019.	1.654.730	417.563	3.115.299	439.148	188.547	5.815.287
9.	Komunalac	31.12.2020.	2.518.226	281.815	6.265.634	581.360	629.906	10.276.941
		31.12.2019.	2.056.647	281.815	6.788.592	801.404	470.430	10.398.888
10.	Trnovo	31.12.2020.	492.145			139.427	221	631.793
		31.12.2019.	485.816			117.264	512	603.592
Ukupno		31.12.2020.	115.154.892	50.699.593	593.323.182	38.418.768	494.170.237	1.291.766.672
		31.12.2019.	114.524.086	48.611.858	613.783.805	42.791.467	466.250.326	1.285.961.542

Najveći dio ukupnih poslovnih sredstava ovih preduzeća, preko 593 miliona KM, odnosi se na građevinske objekte što u strukturi čini 45,9%.

Učešće u ukupnim poslovnim sredstvima KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2020. - građevinski objekti

Graf 13.

Komunalna preduzeća su na kraju 2020. godine raspolagala sa preko 115 miliona KM tekućih sredstava što je više za 0,6% u odnosu na 2019. godinu. Struktura ukupnih poslovnih sredstava preduzeća daje se u Tabeli 19., a indeksi promjena u odnosu na 2019. u Tabeli 20.

Tabela 19. KJKP-a i JKP-a na dan 31.12.2019. i 2020. - struktura ukupnih poslovnih sredstava

R. br.	KJKP i JKP	na dan	tekuća sredstva	stalna sredstva				ukupna imovina
				zemljište	građevinski objekti	oprema	ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2020.	2,1	2,5	61,2	0,9	33,3	100,0
		31.12.2019.	2,0	2,5	62,5	1,0	32,0	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2020.	19,8	0,9	20,1	6,5	52,6	100,0
		31.12.2019.	19,8	0,9	20,9	6,8	51,7	100,0
3.	Toplane	31.12.2020.	23,5	3,5	4,9	8,3	59,7	100,0
		31.12.2019.	21,3	3,3	5,4	8,4	61,6	100,0
4.	Rad	31.12.2020.	27,1	6,0	3,3	8,4	55,2	100,0
		31.12.2019.	40,1	6,7	4,8	14,0	34,4	100,0
5.	Park	31.12.2020.	21,8	53,0	17,1	3,7	4,3	100,0
		31.12.2019.	22,6	53,6	17,0	3,4	3,4	100,0
6.	Pokop	31.12.2020.	11,7	9,2	59,0	2,4	17,7	100,0
		31.12.2019.	11,1	5,1	64,5	3,2	16,1	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2020.	8,3	33,0	42,8	1,6	14,3	100,0
		31.12.2019.	8,1	32,9	43,0	2,0	14,0	100,0
8.	Vodostan	31.12.2020.	30,4	7,0	52,9	8,2	1,5	100,0
		31.12.2019.	28,5	7,2	53,6	7,6	3,2	100,0
9.	Komunalac	31.12.2020.	24,5	2,7	61,0	5,7	6,1	100,0
		31.12.2019.	19,8	2,7	65,3	7,7	4,5	100,0
10.	Trnovo	31.12.2020.	77,9	0,0	0,0	22,1	0,0	100,0
		31.12.2019.	80,5	0,0	0,0	19,4	0,1	100,0
Ukupno		31.12.2020.	8,9	3,9	45,9	3,0	38,3	100,0
		31.12.2019.	8,9	3,8	47,7	3,3	36,3	100,0

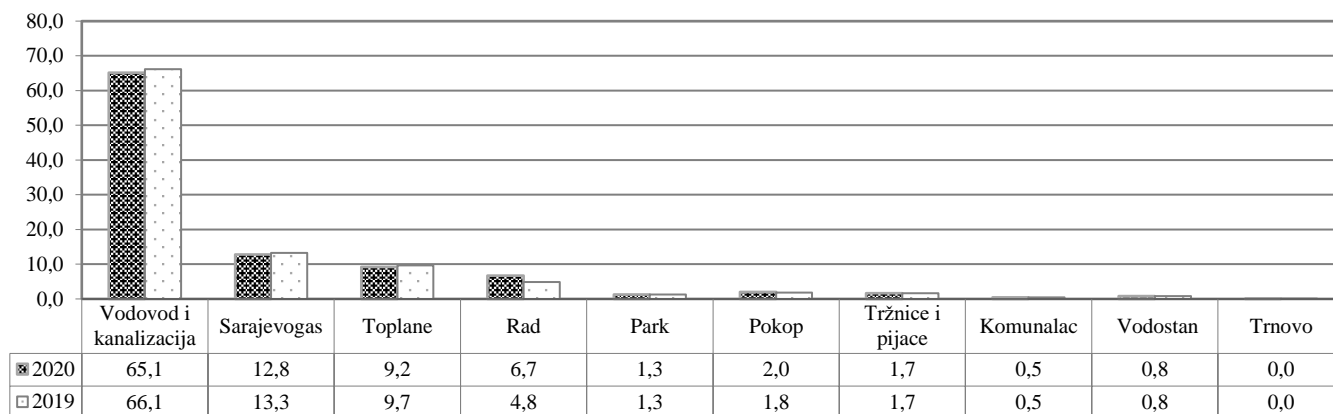
Tabela 20. Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- indeksi 2020/2019.

R. br	KJKP i JKP	tekuća sredstva	stalna sredstva				ukupna imovina
			zemljište	građevinski objekti	oprema	ostala sredstva	
1.	Vodovod i kanalizacija	1,05	1,00	0,97	0,87	1,03	0,99
2.	Sarajevogas	0,97	0,94	0,93	0,93	0,98	0,97
3.	Toplane	1,05	1,00	0,88	0,94	0,92	0,95
4.	Rad	0,94	1,24	0,96	0,83	2,23	1,39
5.	Park	0,98	1,00	1,02	1,11	1,28	1,01
6.	Pokop	1,18	2,01	1,02	0,81	1,22	1,11
7.	Tržnice i pijace	1,01	1,00	0,99	0,82	1,02	1,00
8.	Vodostan	1,09	1,00	1,01	1,12	0,49	1,03
9.	Komunalac	1,22	1,00	0,92	0,73	1,34	0,99
10.	Trnovo	1,01			1,19	0,43	1,05
Ukupno		1,01	1,04	0,97	0,90	1,06	1,00

U ukupnim poslovnim sredstvima svih kantonalnih i javnih komunalnih preduzeća, poslovna sredstva KJKP-a Vodovod i kanalizacija učestvuje sa 65,1% što je neznatno promijenjeno u odnosu na učešće u 2019. god (66,1%).

Struktura učešća preduzeća u ukupnim poslovnim sredstvima daje se na Grafu 14.

Ukupna poslovna sredstva KJKP-a i JKP-a- učešće preduzeća na dan 31.12.2020. i 2019.

Graf 14.

Ukupna poslovna sredstva svih ostalih javnih komunalnih preduzeća učestvuju sa 34,9% u ukupnoj imovini.

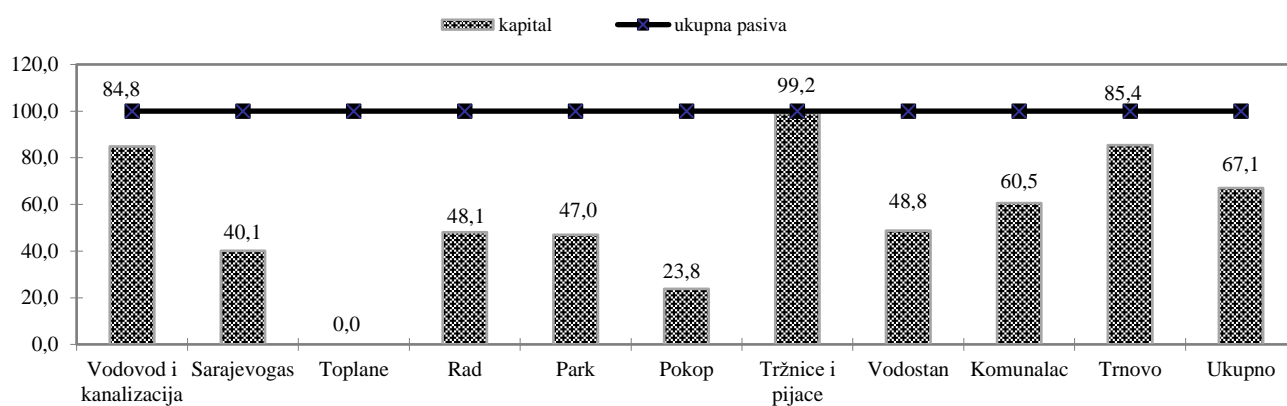
Vrijednost izvora sredstava javnih komunalnih preduzeća na dan 31.12.2020. godine iznosi 1.291.766.672 KM što je što je više za 0,5% u odnosu na 2019. godinu.

Tabela 21. Pasiva javnih komunalnih preduzeća - izvori sredstava u KM

R. br.	KJKP i JKP	na dan	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročna razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2020.	5.673.390	10.161.710	103.078.251	8.565.590	713.772.573	841.251.514
		31.12.2019.	6.308.840	11.710.828	104.485.264		728.028.991	850.533.923
2.	Sarajevogas	31.12.2020.	15.674.282	6.158.409	25.648.665	51.453.878	66.255.687	165.190.921
		31.12.2019.	17.962.276	5.422.009	26.791.247	55.636.949	65.195.382	171.007.863
3.	Toplane	31.12.2020.	6.986.835	6.497.691	5.761.691	99.193.159		118.439.376
		31.12.2019.	7.147.318	5.402.242	6.041.751	105.877.762		124.469.073
4.	Rad	31.12.2020.	1.893.027	32.323.000	6.029.680	4.598.426	41.512.898	86.357.031
		31.12.2019.	2.950.156	5.490.657	7.058.153	5.183.197	41.503.029	62.185.192
5.	Park	31.12.2020.	473.428	3.416.106	4.809.681		7.704.246	16.403.461
		31.12.2019.	345.459	3.450.222	4.181.613		8.253.287	16.230.581
6.	Pokop	31.12.2020.	548.070	1.560.484	17.108.339	307.161	6.107.885	25.631.939
		31.12.2019.	453.049	1.412.613	15.224.092	725.009	5.212.601	23.027.364
7.	Tržnice i pijace	31.12.2020.	123.764	53.644			21.440.364	21.617.772
		31.12.2019.	67.104	28.557			21.594.118	21.689.779
8.	Vodostan	31.12.2020.	14.092	248.693	2.794.581		2.908.558	5.965.924
		31.12.2019.	32.645	292.154	2.878.068		2.612.420	5.815.287
9.	Komunalac	31.12.2020.		316.498	3.739.130		6.221.313	10.276.941
		31.12.2019.		429.914	3.775.305		6.193.669	10.398.888
10.	Trnovo	31.12.2020.	48.877	43.530			539.386	631.793
		31.12.2019.	7.493	69.896			526.203	603.592
Ukupno		31.12.2020.	31.435.765	60.779.765	168.970.018	164.118.214	866.462.910	1.291.766.672
		31.12.2019.	35.274.340	33.709.092	170.435.493	167.422.917	879.119.700	1.285.961.542

Najveći dio sredstava preduzeća čini kapital 67,1% ili preko 866 miliona KM. Dugoročne i tekuće obaveze javnih komunalnih preduzeća čine 17,4 % ukupne pasive.

Ukupna pasiva KJKP-a i JKP-a-učešće kapitala na dan 31.12.2020.

Graf 15.

Preduzeća sa najvećim učešćem kapitala u pasivi su Tržnice i pijace (99,2%), Vodovod i kanalizacija (84,8%), KJP Trnovo (85,4%) itd.

Struktura pasive javnih komunalnih preduzeća daje se u Tabeli 22., a indeksi promjena u odnosu na 2019. u Tabeli 23.

Tabela 22. Pasiva KJKP-a i JKP-a – struktura u %

R. br	KJKP i JKP	na dan	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročna razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2020.	0,7	1,2	12,3	1,0	84,8	100,0
		31.12.2019.	0,7	1,4	12,3	0,0	85,6	100,0
2.	Sarajevogas	31.12.2020.	9,5	3,7	15,5	31,1	40,1	100,0
		31.12.2019.	10,5	3,2	15,7	32,5	38,1	100,0
3.	Toplane	31.12.2020.	5,9	5,5	4,9	83,8	0,0	100,0
		31.12.2019.	5,7	4,3	4,9	85,1	0,0	100,0
4.	Rad	31.12.2020.	2,2	37,4	7,0	5,3	48,1	100,0
		31.12.2019.	4,7	8,8	11,4	8,3	66,7	100,0
5.	Park	31.12.2020.	2,9	20,8	29,3	0,0	47,0	100,0
		31.12.2019.	2,1	21,3	25,8	0,0	50,9	100,0
6.	Pokop	31.12.2020.	2,1	6,1	66,7	1,2	23,8	100,0
		31.12.2019.	2,0	6,1	66,1	3,1	22,6	100,0
7.	Tržnice i pijace	31.12.2020.	0,6	0,2			99,2	100,0
		31.12.2019.	0,3	0,1			99,6	100,0
8.	Vodostan	31.12.2020.	0,2	4,2	46,8	0,0	48,8	100,0
		31.12.2019.	0,6	5,0	49,5	0,0	44,9	100,0
9.	Komunalac	31.12.2020.	0,0	3,1	36,4	0,0	60,5	100,0
		31.12.2019.	0,0	4,1	36,3	0,0	59,6	100,0
10.	Trnovo	31.12.2020.	7,7	6,9	0,0	0,0	85,4	100,0
		31.12.2019.	1,2	11,6	0,0	0,0	87,2	100,0
	Ukupno	31.12.2020.	2,4	4,7	13,1	12,7	67,1	100,0
		31.12.2019.	2,7	2,6	13,3	13,0	68,4	100,0

Tabela 23. Izvor sredstava KJKP-a i JKP-a- indeksi 2020/2019.

R. br	KJKP i JKP	dobavljači	tekuće obaveze	dugoročna razgraničenja	dugoročne obaveze	kapital	pasiva
1.	Vodovod i kanalizacija	0,90	0,87	0,99		0,98	0,99
2.	Sarajevogas	0,87	1,14	0,96	0,92	1,02	0,97
3.	Toplane	0,98	1,20	0,95	0,94		0,95
4.	Rad	0,64	5,89	0,85	0,89	1,00	1,39
5.	Park	1,37	0,99	1,15		0,93	1,01
6.	Pokop	1,21	1,10	1,12	0,42	1,17	1,11
7.	Tržnice i pijace	1,84	1,88			0,99	1,00
8.	Vodostan	0,43	0,85	0,97		1,11	3,64
9.	Komunalac		0,74	0,99		1,00	0,99
10.	Trnovo	6,52	0,62			1,03	1,05
	Ukupno	0,89	1,80	0,99	0,98	0,99	1,00

Dugoročne obaveze su smanjenje kod KJKP Toplana, Rada, Sarajevogasa i Pokopa u odnosu na 2019. godinu. Ukupna dugoročna razgraničenja su smanjena za 0,1% u odnosu na 2019. godinu, i to u Sarajevogasu, Toplanama, Radu i Vodostanu.

7. Izvedeni pokazatelji poslovanja

U toku 2020. godine komunalna preduzeća (KJKP-a i JKP-a) ostvarila su prosječan prihod po zaposlenom od 84.831 KM, koji je veći za 1,3% u odnosu na 2019. godinu. Najveći prihod po zaposlenom ostvarila su KJKP-a: Sarajevogas (339.972 KM), Toplane (174.209 KM).

Ispod prosjeka komunalnih preduzeća prihod po zaposlenom ostvaren je u svim ostalim preduzećima, i to u KJKP-ima: Park za 41,6%, Rad za 42,3%, Pokop za 61,1%, Tržnice i pijace za 43,0% i Vodovod i kanalizacija za 67,4%, a u JKP-ima: Vodostan za 66,1%, Komunalac za 61,6% i Trnovo 41,8%.

Prosječan rashod po zaposlenom javnih komunalnih preduzeća u 2020. godini iznosi 86.875 KM i u odnosu na 2019. godinu je veći za 2,1%. I ovaj pokazatelj je najveći kod KJKP-a: Sarajevogas (336.426 KM) i Toplane (158.175 KM), koji je ostvaren za 3,9 puta iznad prosjeka u Sarajevogasu, a 1,8 puta iznad prosjeka u Toplanama.

Tabela 24. Izvedeni pokazatelji poslovanja KJKP-a i JKP-a- na osnovu dobiti i neto dobiti

R. br	KJKP i JKP	na dan	prihod po zaposlenom u KM	rashod po zaposlenom u KM	dobit po zaposlenom u KM	neto dobit po zaposlenom u KM	gubitak po zaposlenom u KM	efikasnost poslovanja	rentabilnost poslovanja	rentabilnost kapitala	marža profita	koeficijent obrtaja sredstava
1.	Vodovod i kanalizacija	31.12.2020.	57.135	73.099			15.965	0,782				2,86
		31.12.2019.	60.199	72.483			12.284	0,831				3,22
2.	Sarajevogas	31.12.2020.	339.972	336.426	3.546	3.546		1,011	0,032	0,016	0,010	3,10
		31.12.2019.	324.825	320.032	4.793	4.793		1,015	0,043	0,022	0,015	2,94
3.	Toplane	31.12.2020.	174.209	158.175	16.034	15.641		1,101	0,203	#DIV/0!	0,092	2,21
		31.12.2019.	169.461	157.445	12.017	9.814		1,076	0,161	#DIV/0!	0,071	2,28
4.	Rad	31.12.2020.	35.885	35.872	13	12		1,000	0,001	0,000	0,0004	1,69
		31.12.2019.	35.167	35.106	61	27		1,002	0,003	0,002	0,002	1,61
5.	Park	31.12.2020.	35.296	37.510			2.214	0,941				2,44
		31.12.2019.	37.673	37.613	59	59		1,002	0,004	0,002	0,002	2,68
6.	Pokop	31.12.2020.	51.867	47.116	4.751	4.203		1,101	0,337	0,166	0,092	3,68
		31.12.2019.	49.555	48.615	940	736		1,019	0,076	0,037	0,019	5,72
7.	Tržnice i pijace	31.12.2020.	36.463	38.171			1.708	0,955				1,84
		31.12.2019.	43.275	40.973	2.302	2.067		1,056	0,111	0,009	0,053	2,08
8.	Vodostan	31.12.2020.	56.104	49.776	6.328	5.691		1,127	0,150	0,094	0,113	1,33
		31.12.2019.	61.484	53.056	8.428	7.500		1,159	0,188	0,119	0,137	1,37
9.	Komunalac	31.12.2020.	52.257	51.933	324	289		1,006	0,013	0,005	0,006	2,05
		31.12.2019.	53.702	53.456	246	205		1,005	0,012	0,004	0,005	2,64
10.	Trnovo	31.12.2020.	35.417	34.740	677	573		1,019	0,032	0,029	0,019	1,66
		31.12.2019.	39.154	32.234	6.920	6.200		1,215	0,313	0,289	0,177	1,77
Ukupno		31.12.2020.	84.831	86.875	2.403	2.316	4.447	0,976	0,070	0,009	0,028	2,48
		31.12.2019.	83.763	85.078	1.957	1.683	3.273	0,985	0,059	0,008	0,023	2,51

Tabela 25. Nivo izvedenih pokazatelja poslovanja preduzeća u odnosu na prosjek KJKP-a i JKP-a

R. br.	KJKP i JKP	Prihod po zaposlenom	Rashod po zaposlenom	Dobit po zaposlenom	Neto dobit po zaposlenom	Gubitak po zaposlenom
1.	Vodovod i kanalizacija	0,67	0,84			3,59
2.	Sarajevogas	4,01	3,87	1,48	1,53	
3.	Toplane	2,05	1,82	6,67	6,75	
4.	Rad	0,42	0,41	0,01	0,01	
5.	Park	0,42	0,43			0,50
6.	Pokop	0,61	0,54	1,98	1,81	
7.	Tržnice i pijace	0,43	0,44			0,38
8.	Vodostan	0,66	0,57	2,63	2,46	
9.	Komunalac	0,62	0,60	0,13	0,12	
10.	Trnovo	0,42	0,40	0,28	0,25	
	Ukupno	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

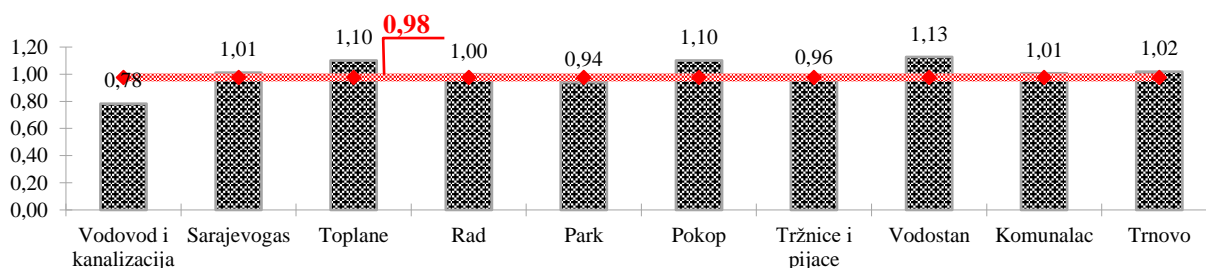
Dobit u 2020. godini ostvarila su sva KJKP-a i JKP-a osim KJKP Vodovod i kanalizacija, Tržnice i pijace i Park. Prosječna dobit po zaposlenom u komunalnim preduzećima (KJKP-a i JKP-a) je 2.403 KM, što je povećano u odnosu na 2019. godinu za 22,8%.

Neto dobit ostvarila su takođe sva KJKP-a i JKP-a osim KJKP Vodovod i kanalizacija, Tržnice i pijace i Park. Prosječna neto dobit po zaposlenom u kantonalnim i javnim komunalnim preduzećima je 2.316 KM, i veća je za 37,6% u odnosu na 2019. godinu.

Gubitak u poslovanju iskazala su KJKP Vodovod i kanalizacija, Tržnice i pijace i Park. Prosječan gubitak po zaposlenom iznosi 4.447 KM i veći je za 35,9% nego u 2019. godini. Najveći gubitak po zaposlenom u 2020. godini je u KJKP-u Vodovod i kanalizacija i iznosi 15.965 KM i veći je za 30,0% u odnosu na 2019. godinu i 3,6 puta je veći od prosjeka KJKP-a i JKP-a. U javnim komunalnim preduzećima gubitak po zaposlenom je 1,9 puta veći od dobiti po zaposlenom.

Efikasnost poslovanja, kao pokazatelj sposobnosti postizanja rezultata, mjerena odnosom ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, ukazuje da su komunalna preduzeća iznad prosjeka osim KJKP-a Vodovod i kanalizacija, Tržnice i pijace i Park.

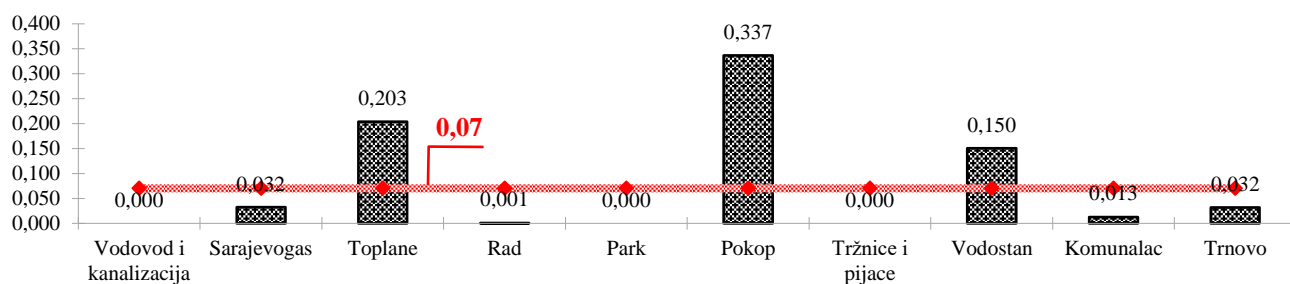
Efikasnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,98, 2020.

Graf 16.

Rentabilnost poslovanja, ekonomsko mjerilo uspješnosti poslovanja, mjerena odnosom dobiti i tekućih sredstava, najznačajnija je kod JKP-a Vodostan, te KJKP-a Toplane i Pokop.

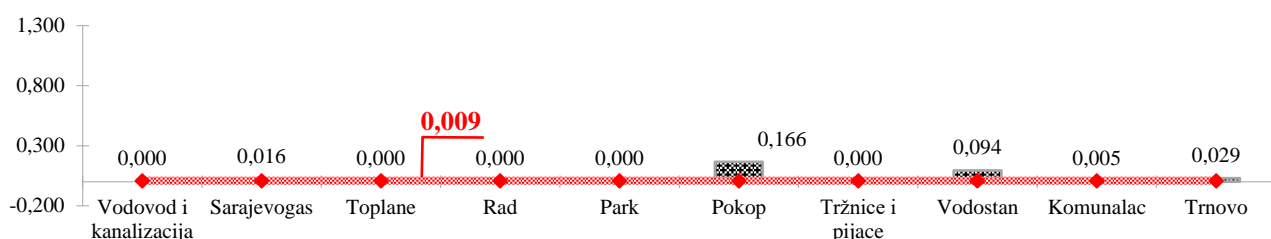
Rentabilnost poslovanje preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,07, 2020.

Graf 17.

Rentabilnost vlastitog kapitala, kao odnos dobiti i uloženog kapitala, značajna je kod KJKP-a Pokop.

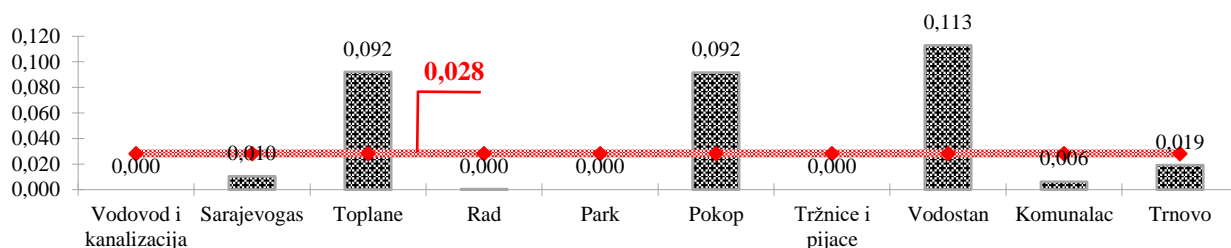
Rentabilnost kapitala preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,009, 2020.

Graf 18.

Marža profita kao pokazatelj udjela dobiti u ukupnim prihodima, ukazuje koliko se u komunalnim preduzećima koja iskazuju dobit, na jednu KM prihoda prosječno ostvaruje dobit. Najveću dobit po jedinici prihoda ostvaruje JKP Vodostan i KJKP-a Toplane i Pokop.

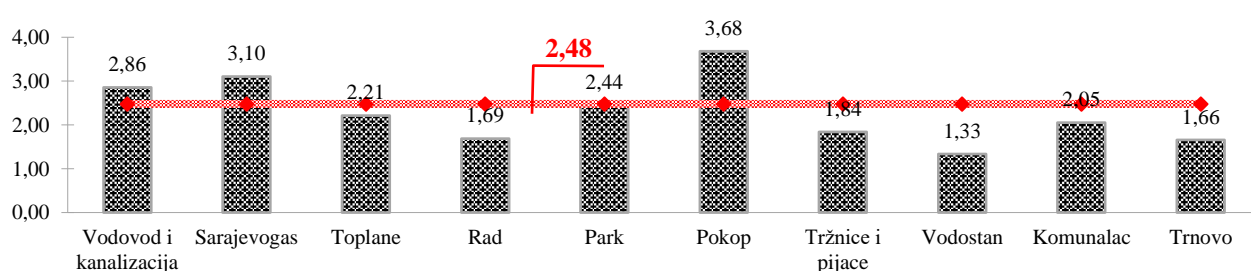
Marža profita preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =0,028, 2020.

Graf 19.

Koeficijent obrtaja, koji ukazuje koliko se puta obrtna sredstva obrnu tokom godine, najveći je kod KJKP-a Pokop. Mjeri se odnosom prihoda i prosječno angažovanih obrtnih sredstava.

Koeficijent obrta sredstava preduzeća, prosjek KJKP-a i JKP-a =2,48, 2020.

Graf 20.

Rezime

- Komunalna preduzeća u Kantonu Sarajevo u 2019. godini ostvarila su **ukupne prihode** od 285.371.714 KM koji je veći za 0,6% od ukupnog prihoda ostvarenog u prethodnoj godini. Prihod od osnovne aktivnosti iznosi 273.348.950 KM i veći je za 0,6% u odnosu na 2019. godinu i učestvuje sa 95,8 % u ukupnom prihodu.

- Ostvareni **ukupni rashodi** 292.248.304 KM i veći su za 0,2% u odnosu na ostvarene ukupne rashode iz 2019. godine. Materijalni troškovi i usluge iznose 146.769.140 KM i veći su za 0,7% u odnosu na 2019. godinu, a učestvuju sa 50,2% u ukupnim rashodima. Troškovi zaposlenih iznose 91.212.710 KM i veći su za 0,2% u odnosu na 2019. godinu, a učestvuju sa 31,2 % u ukupnim rashodima.

- **Dobit** u poslovanju ostvarila su KJKP-a: Sarajevogas, Toplane, Pokop, Rad, KJP Trnovo, Vodostan Ilijaš te Komunalac Hadžići u ukupnom iznosu od 8.082.624 KM i veća je za 20,5% u odnosu na prethodnu godinu. Neto dobit u 2020. godini osim KJKP-a Vodovod i kanalizacija, Park i Tržnice i pijace ostvarila su sva kantonalna javna komunalna preduzećau ukupnom iznosu 7.791.814 KM i veća je za 35,1% u odnosu na prethodnu godinu.

- **Gubitak** u 2020. godini ostvarila su KJKP-a Vodovod i kanalizacija, Park i Tržnice i pijace u iznosu od 14.959.214 KM i veći je za 33,4% u odnosu na ostvareni gubitak na dan 31.12.2019. godine.

- **Cijene** komunalnih usluga utiču na ostvareni finansijski rezultat. Sva KJKP-a i JKP-a smatraju da posluju po neekonomskim cijenama. Kod posmatranja prijedloga predloženih cijena najveće je povećanje predloženo kod cijena za vodu i odvodnju otpadnih voda.

- U toku 2020. godine javnim komunalnim preduzećima doznačena su **sredstava iz Budžeta Kantona** u iznosu od 31.721.140 KM i veća su za 32,2% u odnosu na prethodnu godinu. Najveća sredstva doznačena su KJKP-u Sarajevogas u iznosu od 11.887.529 KM, što predstavlja više od 1/3 ukupno doznačenih sredstava iz Budžeta Kantona.

- Realizovana investiciona ulaganja u **komunalnu infrastrukturu** u 2020. godini, prema podacima komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a) iznosila su 13.232.231 KM i manja su za 22,3% u odnosu na prethodnu godinu. Ostvarene investicije u građevinske objekte iznose 46,2%, u opremu 36,7% i u ostalo 17,1%.

- U toku 2020. godine u komunalnim preduzećima bilo je ukupno 3.442 **zaposlenih** na temelju sati rada. U odnosu na prethodnu godinu zaposlenost je manja za jednog uposlenika.

- **Prosječna plaća** u komunalnim preduzećima u 2020. godini je iznosila 1.102 KM na temelju sati rada i veća je za 1,1% u odnosu na prethodnu godinu, a manja je za 6,5% od prosječne plaće u Kantonu Sarajevo za 2020. godinu koja iznosi 1.179 KM. Kod isplata plaća većina KJKP-a i JKP-a primjenjuje Kolektivni ugovor.

- Kretanje plaća treba da prati organizaciju preduzeća, efikasnost, produktivnost, ekonomičnost u poslovanju, a ne samo primjenu kolektivnog ugovora u komunalnim djelatnostima u djelu koji se odnosi na plaće (pogotovo u današnjoj društveno-ekonomskoj i socijalnoj situaciji u KS i zemlji).

- Na dan 31.12.2020. godine prema **kvalifikacionoj strukturi** zaposlenih, radnici sa srednjom spremom čine 32,2%, kvalifikovani radnici čine 21,8%, radnici sa visokom i višom spremom 15,7%, a 21,7% iznosi učešće zaposlenih sa nižim kvalifikacijama (NSS, PK i NK).

- **Masa neto plaća i naknada** u ukupnim rashodima iznosi 45.513.799 KM i veća je za 1,1% u odnosu na prethodnu godinu, a učešće u ukupnim rashodima iznosi 15,6%.

- **Ukupna poslovna sredstva (aktiva)** javnih komunalnih preduzeća na dan 31.12.2020. godine iznose 1.291.766.672 KM što predstavlja povećanje od 0,5% u odnosu na 31.12.2019. godine. U imovini komunalnih preduzeća najviše učestvuju građevinski objekti sa 45,9%, i manje je za 1,8 indeksna poena u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi **izvora sredstava** dominira kapital sa 67,1 % i manji je za 1,3 indeksni poena u odnosu na prošlu godinu.

- **Izvedeni pokazatelji** poslovanja komunalnih preduzeća (KJKP-a i JKP-a), ukazuju na to da je u 2020. godini ostvaren prosječan prihod po zaposlenom od 84.831 KM, prosječan rashod po zaposlenom 86.875 KM, prosječna dobit po zaposlenom 2.403 KM, prosječna neto dobit po zaposlenom 2.316 KM i prosječan gubitak po zaposlenom 4.447 KM. Prosječna stopa efikasnosti je manja od 1, što ukazuje na veoma nisku racionalnost upotrebe raspoloživih resursa. Rentabilnost poslovanja, koje je u svim preduzećima manje od 1, pokazuje na neuspješnost u poslovanju preduzeća.

ANEKS – LIČNA KARTA KANTONALNIH I
JAVNIH KOMUNALNIH PREDUZEĆA KANTONA SARAJEVO ZA 2020. GODINU

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE “VODOVOD I KANALIZACIJA”

adresa	Jaroslava Černija br. 8
telefon	237-655; 440-658

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	51.021.404
rashodi (u KM)	65.277.822
dobit u poslovanju (u KM)	
neto dobit (u KM)	
gubitak (u KM)	14.256.418
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	912
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.116
poslovna sredstva (u KM)	841.251.514
tekuća sredstva (u KM)	17.869.459
stalna sredstva (u KM)	823.382.055
kapital (u KM)	713.772.573

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	57.135
rashodi po zaposlenom (u KM)	73.099
dobit po zaposlenom (u KM)	
neto dobit po zaposlenom (u KM))	
gubitak po zaposlenom (u KM)	15.965
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,782
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,86

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "SARAJEVOGAS"

adresa	Trg Fadile Odžaković Žute br. 4
telefon	445-120 445-525

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	101.651.755
rashodi (u KM)	100.591.450
dobit u poslovanju (u KM)	1.060.305
neto dobit (u KM)	1.060.305
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	307
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	1.480
poslovna sredstva (u KM)	165.190.921
tekuća sredstva (u KM)	32.779.872
stalna sredstva (u KM)	132.411.049
kapital (u KM)	66.255.687

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	339.972
rashodi po zaposlenom (u KM)	336.426
dobit po zaposlenom (u KM)	3.546
neto dobit po zaposlenom (u KM)	3.546
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,011
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,032
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,032
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,016
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,016
marža profita (dobit/prihod)	0,010
marža profita (neto dobit/prihod).	0,010
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	3,10

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "TOPLANE"

adresa	Semira Frašte br. 22
telefon	450-030; 450-527

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi u KM	61.670.085
rashodi (u KM)	55.994.059
dobit u poslovanju (u KM)	5.676.026
neto dobit (u KM)	5.536.848
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	350
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.418
poslovna sredstva (u KM)	118.439.376
tekuća sredstva (u KM)	27.892.234
stalna sredstva (u KM)	90.547.142
kapital (u KM)	

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	174.209
rashodi po zaposlenom (u KM)	158.175
dobit po zaposlenom (u KM)	16.034
neto dobit po zaposlenom (u KM)	15.641
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,101
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,203
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,199
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	0,092
marža profita (neto dobit/prihod)	0,090
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,21

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "RAD"

adresa	Paromlinska br. 57
telefon	647-879; 656-812

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi(u KM)	39.545.336
rashodi (u KM)	39.530.759
dobit u poslovanju (u KM)	14.577
neto dobit (u KM)	12.853
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	1.123
prosječna plaća (na temelju sati rada u u KM))	901
poslovna sredstva (u KM)	86.357.031
tekuća sredstva (u KM)	23.420.376
stalna sredstva (u KM)	62.936.655
kapital (u KM)	41.512.898

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM))	35.885
rashodi po zaposlenom (u KM)	35.872
dobit po zaposlenom (u KM)	13
neto dobit po zaposlenom (u KM)	12
gubitak po zaposlenom ((u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,000
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,001
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,001
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,00035
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,00031
marža profita (dobit/prihod)	0,0004
marža profita (neto dobit/prihod)	0,0003
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,69

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "PARK"

adresa	Podgaj br. 6
telefon	471-176; 214-164

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	8.753.341
rashodi (u KM)	9.302.383
dobit u poslovanju (u KM)	
neto dobit (u KM)	
gubitak (u KM)	549.042
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	321
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	877
poslovna sredstva (u KM)	16.403.461
tekuća sredstva (u KM)	3.581.827
stalna sredstva (u KM)	12.821.634
kapital (u KM)	7.704.246

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	35.296
rashodi po zaposlenom (u KM)	37.510
dobit po zaposlenom (u KM)	
neto dobit po zaposlenom (u KM)	
gubitak po zaposlenom (u KM)	2.214
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,941
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,44

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "POKOP"

adresa	Mula Mustafe Bašeskije br. 38
telefon	535-170; 446-137

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	11.047.607
rashodi (u KM)	10.035.631
dobit u poslovanju (u KM)	1.011.976
neto dobit (u KM)	895.284
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	181
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.402
poslovna sredstva (u KM)	25.631.939
tekuća sredstva (u KM)	3.004.623
stalna sredstva (u KM)	22.627.316
kapital (u KM)	6.107.885

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	51.867
rashodi po zaposlenom (u KM)	47.116
dobit po zaposlenom (u KM)	4.751
neto dobit po zaposlenom (u KM)	4.203
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,101
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,337
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,298
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,166
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,147
marža profita (dobit/prihod)	0,092
marža profita (neto dobit/prihod)	0,081
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	3,68

KANTONALNO JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "TRŽNICE I PIJACE"

adresa	Mula Mustafe Bašeskije br. 4a
telefon	205-549

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	3.281.673
rashodi (u KM)	3.435.427
dobit u poslovanju (u KM)	
neto dobit (u KM)	
gubitak (u KM)	153.754
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	89
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.259
poslovna sredstva (u KM)	21.617.772
tekuća sredstva (u KM)	1.785.292
stalna sredstva (u KM)	19.832.480
kapital (u KM)	21.440.364

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	36.463
rashodi po zaposlenom (u KM)	38.171
dobit po zaposlenom (u KM)	
neto dobit po zaposlenom (u KM)	
gubitak po zaposlenom (u KM)	1.708
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,955
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	
marža profita (dobit/prihod)	
marža profita (neto dobit/prihod)	
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,84

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "VODOSTAN"

adresa	126. brigade br. 60, Ilijaš
telefon	400-024 400-740

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	2.412.468
rashodi (u KM)	2.140.357
dobit u poslovanju (u KM)	272.111
neto dobit (u KM)	244.697
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	41
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	943
poslovna sredstva (u KM)	5.965.924
tekuća sredstva (u KM)	1.810.838
stalna sredstva (u KM)	4.155.086
kapital (u KM)	2.908.558

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	56.104
rashodi po zaposlenom (u KM)	49.776
dobit po zaposlenom (u KM)	6.328
neto dobit po zaposlenom (u KM)	5.691
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,127
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,150
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,135
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,094
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,084
marža profita (dobit/prihod)	0,113
marža profita (neto dobit/prihod)	0,101
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,33

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "KOMUNALAC"

adresa	Žunovačka br. 4, Hadžići
telefon	420-346 420-192

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	5.173.445
rashodi (u KM)	5.141.388
dobit u poslovanju (u KM)	32.057
neto dobit (u KM)	28.644
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	97
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM)	1.099
poslovna sredstva (u KM)	10.276.941
tekuća sredstva (u KM)	2.518.226
stalna sredstva (u KM)	7.758.715
kapital (u KM)	6.221.313

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	52.257
rashodi po zaposlenom (u KM)	51.933
dobit po zaposlenom (u KM)	324
neto dobit po zaposlenom (u KM)	289
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,006
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,013
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,011
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,005
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital).	0,005
marža profita (dobit/prihod)	0,006
marža profita (neto dobit/prihod)	0,006
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,05

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE "TRNOVO"

adresa	Bare br. 30, Trnovo
telefon	438-226

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	814.600
rashodi (u KM)	799.028
dobit u poslovanju (u KM)	15.572
neto dobit (u KM)	13.183
gubitak (u KM)	
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	21
prosječna plaća (na temelju sati rada u KM))	947
poslovna sredstva (u KM)	631.793
tekuća sredstva (u KM)	492.145
stalna sredstva (u KM)	139.648
kapital (u KM)	539.386

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	35.417
rashodi po zaposlenom (u KM)	34.740
dobit po zaposlenom (u KM)	677
neto dobit po zaposlenom (u KM)	573
gubitak po zaposlenom (u KM)	
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	1,019
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,032
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,027
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,029
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital).	0,024
marža profita (dobit/prihod)	0,019
marža profita (neto dobit/prihod)	0,016
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	1,66

**JAVNA KOMUNALNA PREDUZEĆA
(KJKP-A I JKP-A)**

broj preduzeća	10
----------------	----

POKAZATELJI POSLOVANJA	
prihodi (u KM)	285.371.714
rashodi (u KM)	292.248.304
dobit u poslovanju (u KM)	8.082.624
neto dobit (u KM)	7.791.814
gubitak (u KM)	14.959.214
broj zaposlenih (na temelju sati rada)	3.442
prosječna plaća (na temelju sati rada (u KM))	1.102
poslovna sredstva (u KM)	1.291.766.672
tekuća sredstva (u KM)	115.154.892
stalna sredstva (u KM)	1.176.611.780
kapital (u KM)	866.462.910

IZVEDENI POKAZATELJI	
prihodi po zaposlenom (u KM)	84.831
rashodi po zaposlenom (u KM)	86.875
dobit po zaposlenom (u KM)	2.403
neto dobit po zaposlenom (u KM)	2.316
gubitak po zaposlenom (u KM)	4.447
efikasnost poslovanja (prihod/rashod)	0,976
rentabilnost poslovanja (dobit/tekuća sredstva)	0,070
rentabilnost poslovanja (neto dobit/tekuća sredstva)	0,068
rentabilnost kapitala (dobit/kapital)	0,009
rentabilnost kapitala (neto dobit/kapital)	0,009
marža profita (dobit/prihod)	0,028
marža profita (neto dobit/prihod)	0,027
koeficijent obrtaja sredstava (prihod/tekuća sredstva)	2,48

KORIŠTENI IZVORI

1. KJPK Vodovod i kanalizacija (2020):

Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2020. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2020. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2020. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2020. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Struktura gubitka u apsolutnom i relativnom iznosu
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Strukturu cijene usluge i prijedlog cijene sa strukturom

2. KJPK Sarajevogas (2020):

Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2020. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2020. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2020. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2020. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2020. godina
Struktura gubitaka u apsolutnom i relativnom iznosu
Sanacija gubitka program
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijene i prijedlog ekonomske cijene usluga

3. KJKP Toplane Sarajevo (2020):

Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2020. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2020. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2020. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2020. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Finansijski izvještaj o poslovanju za 2020. godinu
Struktura cijena usluga i naš prijedlog ekonomske cijene
Program sanacije gubitka
Problematika poslovanja i Program mjera za sanaciju
Struktura cijene usluge i prijedlog ekonomske cijene

4. KJKP Park Sarajevo (2020):

Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2020. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2020. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2020. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2020. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2020. godina

5. KJKP Pokop Sarajevo (2020):

Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2020. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2020. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2020. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2020. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2020. godina
Analiza problematike poslovanja sa prijedlogom mjera

6. KJKP Tržnice i pijace (2020):

Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2020. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2020. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2020. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2020. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2020. godina
Problemi u poslovanju sa prijedlogom mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijene usluge

7. KJKP Rad (2020):

Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine, (Obrazac-BSPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2020. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2020. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2020. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2020. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izvještaj o poslovanju preduzeća za 2020. godina
Struktura cijena usluga i naš prijedlog ekonomske cijene
Prijedlog mjera za unapređenje poslovanja

8. JKP Komunalac Hadžići (2020):

Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine, (Obrazac-BSPPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2020. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2020. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2020. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2020. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izveštaj o poslovanju preduzeća za 2020. godina
Struktura gubitka i program sanacije gubit
Prijedlog mjera za unaprijeđenje poslovanja
Struktura cijena usluga i prijedlog ekonomske cijene

9. JKP Vodostan Ilijaš (2020):

Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine, (Obrazac-BSPPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2020. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2020. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2020. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2020. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Izveštaj o poslovanju preduzeća za 2020. godina
Struktura gubitaka u apsolutnom i relativnom iznosu
Program sanacije gubitka
Program za unaprijeđenje poslovanja
Prijedlog ekonomske cijene i tarifnog sistema

10. JKP „Trnovo“ Trnovo (2020):

Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine, (Obrazac-BSPPr), Sarajevo;
Bilans uspjeha za period 01.01. do 31.12.2020. godine (Obrazac-BUPr), Sarajevo;
Statistički aneks godišnjeg računovodstvenog izvještaja za 2020. godinu (Obrazac StatAneks), Sarajevo;
Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih uz godišnji-polugodišnji obračun za period 01.01.-31.12.2020. godine (Obrazac-PPPI), Sarajevo;
Godišnji izvještaj o investicijama za 2020. godinu (Obrazac INV-01), Sarajevo;
Pregled broja zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi i prosječnoj neto plaći;
Podaci o doznačenim sredstvima iz Budžeta Kantona Sarajevo za 2020. godinu.

11. Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo (2020):

Izveštaj o poslovanju kantonalnih komunalnih i javnih komunalnih preduzeća u 2019. godini.